

Initiatiefvoorstel: Krachtens artikel 78 van de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987, no. 116), zoals gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38), ingediend d.d. 19 juli 2022 door O. Kanape, lid van De Nationale Assemblée, houdende **regels voor duurzaam natuurbeheer (Wet Duurzaam Natuurbeheer)**

Paramaribo, 19 juli 2022

De initiatiefnemer:

J. Kanape

DE NATIONALE ASSEMBLEE	
Ingek.	19 juli 2022
Agenda no.	1567/22
Verwezen	
Naar	

Aan: De Nationale Assemblée

WET van
houdende regels voor duurzaam natuurbeheer
(Wet Duurzaam Natuurbeheer)

ONTWERP

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat het wenselijk is regels vast te stellen betreffende het duurzaam beheer van de natuur door een Suriname Natuurbeheer Autoriteit;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

Begripsbepalingen

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a) Beheersgebied voor een Habitat of Soort: een beschermd gebied, als bedoeld in artikel 27, dat gericht is op de bescherming van bepaalde soorten of habitats, waarbij het beheer deze prioriteit reflecteert. Beschermd gebied van deze categorie zullen regelmatig actieve ingrepen nodig hebben om te voldoen aan de behoeften van specifieke soorten of om habitats te behouden, maar dit is geen vereiste voor deze categorie;
- b) Beheersplan: een plan ten behoeve van het duurzaam en effectief beheer van een beschermd gebied of een bufferzone zoals bedoeld in artikel 40;
- c) Belanghebbende: degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken;
- d) Beschermd gebied: een duidelijk gedefinieerde geografisch bepaald gebied dat wordt beheerd ten behoeve van het behoud van de natuur met bijbehorende ecosysteemdiensten en culturele waarden;

- e) **Beschermd Landschap of Zeegebied:** een gebied, als bedoeld in artikel 28, waar de interactie tussen mens en natuur in de loop van de tijd een duidelijk eigen karakter heeft voortgebracht met een significante ecologische, biologische, culturele en landschappelijke waarde en waar het waarborgen van de integriteit van deze interactie van vitaal belang is voor de bescherming en instandhouding van het gebied en zijn bijbehorende natuurbehoud en andere waarden;
- f) **Beschermd Gebieden met Duurzaam Gebruik van Natuurlijke Hulpbronnen:** een beschermd gebied, als bedoeld in artikel 29, dat ecosystemen en habitats beschermen en de daarbij behorende culturele waarden en traditionele systemen voor het beheer van natuurlijke hulpbronnen. Zo een gebied is over het algemeen groot en het grootste deel van het gebied bevindt zich in een natuurlijke staat, terwijl een deel van het gebied ten behoeve van het duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen fungeert en waar het doel is om laag niet-industrieel gebruik van natuurlijke hulpbronnen verenigbaar te laten zijn met natuurbehoud;
- g) **Biologische Corridor:** een gebied, als bedoeld in artikel 30, dat connectiviteit biedt tussen natuurlijke dan wel aangepaste landschappen, ecosystemen en habitats en dat bijdraagt aan het behoud van de biodiversiteit en ecologische evolutionaire processen;
- h) **Bufferzone:** een gebied, als bedoeld in artikel 31, dat een beschermd gebied omringt met de functie om negatieve effecten van activiteiten in de omgeving van dat gebied te beperken;
- i) **De woon- en leefgebieden van inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen:** gebieden die traditioneel door inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen worden gebruikt ten behoeve van culturele en maatschappelijke activiteiten, jacht, visvangst en bewoning;
- j) **De Directeur:** de Directeur van de Suriname Natuurbeheer Autoriteit, als bedoeld in 9 lid 1;
- k) **De Minister:** de Minister belast met de zorg voor een verantwoord natuurbeheer;

- l) De Natuurbeschermingscommissie: de Natuurbeschermingscommissie, als bedoeld in artikel 15;
- m) De President: de President van de Republiek Suriname;
- n) De Raad: de Raad van Commissarissen, als bedoeld in artikel 12;
- o) De Raad van Ministers: de Raad van Ministers, als bedoeld in artikel 119 lid 2 van de Grondwet;
- p) De SNA: de Suriname Natuurbeheer Autoriteit, als bedoeld in artikel 4;
- q) Ecosysteem: een dynamisch complex van gemeenschappen van planten, dieren en micro-organismen en hun niet-levende omgeving, die in een onderlinge wisselwerking een functionele eenheid vormen;
- r) Ecosysteemdiensten: zijn de vele en gevarieerde voordelen die mensen vrijelijk verkrijgen uit de natuurlijke omgeving en uit goed functionerende ecosystemen;
- s) FPIC: is een principe uit het internationale recht met betrekking tot inheemsen en tribale volken en behelst het recht om uit vrije wil weloverwogen toestemming te geven dan wel te onthouden op grond van volledige en vooraf verkregen informatie;
- t) Habitat: de plaats of het gebied waar een organisme of populatie van nature voorkomt;
- u) Inheemse en andere in
stamverband levende
gemeenschappen: Inheemse en tribale volken van Suriname, wiens sociale, culturele en economische omstandigheden hen onderscheiden van andere delen van de Surinaamse samenleving, verbonden zijn met hun voorouderlijke grondgebieden en zichzelf reguleren conform hun eigen normen, gewoonten en tradities;
- v) Invasieve exoten: niet van nature in Suriname voorkomende planten en micro-organismen, waaronder schimmels, die bij vestiging in de Surinaamse natuur een gevaar kunnen opleveren voor het voortbestaan van planten, micro-organismen en diersoorten die van nature in Suriname of elders voorkomen, of een aanmerkelijke

verslechtering kunnen veroorzaken van omstandigheden die voor het voortbestaan van de hiervoor genoemde soorten noodzakelijk zijn;

- w) Medebeheer: medebeheer op basis van een overeenkomst tussen de SNA en een niet-gouvernementele organisatie, inheemse of andere in stamverband levende gemeenschappen, als bedoeld in artikel 35;
- x) Nationaal Park: een beschermd gebied, als bedoeld in artikel 25, dat natuurlijke of vrijwel natuurlijk is en is gereserveerd om grootschalige ecologische processen te beschermen, samen met de aanvulling van soorten en ecosystemen die kenmerkend zijn voor het gebied en ecologische, cultureel compatibele spirituele, wetenschappelijke, educatieve, recreatieve en bezoekerskansen biedt;
- y) Natuurconcessie een concessie, als bedoeld in artikel 39, ten behoeve van de handel in ecosysteemdiensten;
- z) Natuurmonument een gebied, als bedoeld in artikel 26, dat is gereserveerd om een specifiek natuurmonument te beschermen. Het monument kan een dat een landvorm, een onderzeese berg, een onderzeese grot, een geologische functie zoals een grot of zelfs een levend kenmerk zoals een oud bos kan zijn. Het zijn over het algemeen vrij kleine beschermde gebieden en hebben vaak een hoge bezoekerswaarde.
- aa) Strikt Natuurreserveaat: een beschermd gebied, als bedoeld in artikel 22, dat strikt is gereserveerd om de biodiversiteit te beschermen en mogelijk ook geologische/geomorfologische kenmerken, waar menselijk bezoek, gebruik en effecten streng worden gecontroleerd en beperkt om de bescherming van de instandhoudingswaarden te waarborgen;
- bb) Traditioneel gezag: het bestuursstelsel van inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen;

- cc) Traditionele kennis: de gewoonte, gebruiken, kennis en vernieuwingen van inheemse, andere in stamverband levende gemeenschappen en lokale gemeenschappen, in overeenstemming met de geschreven en ongeschreven regels, gewoonte, gebruiken of tradities die door hen als zodanig worden erkend;
- dd) Wetenschappelijk onderzoek: de verwerving van kennis en informatie voor academische dan wel commerciële doeleinden, waaronder antropologische en archeologische;
- ee) Wildernisreservaat: is een beschermd gebied, als bedoeld in artikel 24, dat meestal groot, niet-gemodificeerd of licht aangepast is, zijn eigen natuurlijke karakter en invloed behoudt, zonder permanente of significante menselijke bewoning en wordt beschermd en beheerd om zijn natuurlijke toestand te behouden.

Natuurbeleid

Vaststelling

Artikel 2

1. De Minister stelt het natuurbeleid vast, nadat hij advies heeft ingewonnen van de inheemse en ander in stamverband levende gemeenschappen, de Natuurbeschermingscommissie, het orgaan belast met de coördinatie van het milieubeleid, het orgaan belast met de uitvoering van het milieubeleid, het Ministerie belast met de zorg voor Ruimtelijke Ordening, Grond- en bosbeheer, het Ministerie belast met Landbouw, Veeteelt en Visserij, het Ministerie belast met Handel, Industrie en Toerisme, het Ministerie belast met Natuurlijke Hulpbronnen en het Ministerie belast met Regionale Ontwikkeling.
2. Bij de vaststelling van het natuurbeleid neemt de Minister in aanmerking de nationale en internationale verplichtingen die in het kader van het natuurbeheer op Suriname rusten en de nationale en internationale inzichten die zijn verworven ten aanzien van het natuurbeheer.
3. Het natuurbeleid wordt om de zes jaar geëvalueerd en opnieuw vastgesteld.

Inhoud

Artikel 3

1. Het natuurbeleid behelst de hoofdlijnen van het te voeren beleid.
2. Het natuurbeleid is onder meer gericht op:
 - a. het behoud, de versterking, de rehabilitatie en het duurzaam gebruik van de natuur met oog op de verduurzaming van de economie;
 - b. het duurzaam beheer, de instandhouding en het herstel van de biologische diversiteit, natuurlijke landschappen, zeegezichten en wetlands;
 - c. de erkenning, bevordering, ondersteuning en verzekering van de bijdrage van de inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen en niet-gouvernementele organisaties aan het duurzaam beheer van de natuur;
 - d. de bescherming van de diensten die de ecosystemen aan Suriname en de rest van de wereld leveren;
 - e. de versterking van het nationaal systeem voor beschermde gebieden;
 - f. de erkenning van de intrinsieke waarde van biodiversiteit en bijbehorende culturele, spirituele en historische waarden;
 - g. de bevordering van een goede invulling van het rentmeesterschap ten aanzien van het natuurlijke erfgoed;
 - h. de bescherming van de soevereiniteit van Suriname ten aanzien van zijn natuurlijk erfgoed;
 - i. de regulering van de toegang tot de nationale biologische bronnen;
 - j. de bevordering van wetenschappelijk onderzoek dat ten goede komt van duurzaam natuurbeheer;
 - k. de uitvoering van de nationale en internationale verplichtingen die in het kader van het natuurbeheer op Suriname rusten en de nationale en internationale inzichten die zijn verworven ten aanzien van het natuurbeheer;
 - l. de bevordering van de rehabilitatie van aangetaste gebieden en herstel van ecologische integriteit;
 - m. de bevordering van de bescherming en de rehabilitatie van zeldzame en bedreigde soorten;
 - n. de bevordering van de connectiviteit tussen natuurlijke dan wel bewerkte landschappen, ecosystemen en habitats;

- o. de bevordering van de bestaande traditionele gebruiken van lokale inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen met betrekking tot natuurbeheer;
- p. de bevordering en optimalisatie van de verdien capaciteit van de natuur ter financiering van het natuurbeheer en
- q. al het andere dat noodzakelijk is ten behoeve van een effectief en duurzaam natuurbeheer.

Suriname Natuurbeheer Autoriteit

Instelling

Artikel 4

1. Bij deze wet wordt ingesteld de Suriname Natuurbeheer Autoriteit, afgekort SNA.
2. De SNA is een rechtspersoon en is gevestigd te Paramaribo. Zij kan ook elders, zowel binnen als buiten Suriname kantoren hebben.
3. De SNA valt niet onder de werking van de Landsbedrijvenverordening (S.B. 1971, no. 181).

Doelstelling

Artikel 5

De SNA heeft als doel om een duurzaam natuurbeheer te voeren, waarbij de belangen en rechten van inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen worden geëerbiedigd.

Internationale verplichtingen

Artikel 6

In de gevallen waar Suriname partij is bij een overeenkomst met een andere mogendheid of volkenrechtelijke organisatie, betreffende het natuurbeheer en de rol van de inheemse en andere tribale volkeren daarbij, zal de SNA in nauwe samenwerking met de Natuurbeschermingscommissie en de departementen, organen en organisaties die daartoe een bijdrage kunnen leveren:

- a. wetgevingsvoorstellen initiëren, met het doel de geratificeerde overeenkomst te implementeren, Suriname in staat te stellen te voldoen aan de verplichtingen en aanspraak te maken op de rechten die voor hem voortvloeien uit het partij zijn en
- b. andere passende maatregelen identificeren ter implementatie van de geratificeerde overeenkomst.

Taken

Artikel 7

1. De SNA is onder meer belast met:
 - a. de uitvoering van het natuurbeleid;
 - b. een duurzaam natuurbeheer;
 - c. het beheer van de bij of krachtens staatsbesluit aangewezen beschermde gebieden, als bedoeld in artikel 23 tot en met artikel 30, bufferzones als bedoeld in artikel 31 en beschermde soorten planten en micro-organismen en partieel beschermde soorten planten en micro-organismen, als bedoeld in artikel 32;
 - d. het identificeren van gebieden die van ecologisch belang zijn en het doen van aanbevelingen ten behoeve van de aanwijzing van nieuwe beschermde gebieden en bufferzones;
 - e. het identificeren van planten en micro-organismen die bescherming behoeft binnen en buiten de beschermde gebieden en het doen van aanbevelingen ten behoeve van de aanwijzing van nieuwe beschermde en partieel beschermde soorten planten en micro-organismen;
 - f. de zorg voor een systeem van beschermde gebieden en bufferzones, waarin de habitats, ecosystemen, planten, micro-organismen en dieren van Suriname zoveel als mogelijk op een representatieve wijze worden vertegenwoordigd;
 - g. het uitgeven van natuurtoerisme concessie zoals bedoeld in Artikel 38 of natuurconcessies, als bedoeld in artikel 39;
 - h. het opstellen dan wel doen opstellen van deugdelijke beheersplannen, als bedoeld in artikel 40;
 - i. het in samenwerking met de inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen vaststellen van protocollen die met respect voor hun cultuur, normen en tradities verzekeren dat het FPIC-principe waar vereist wordt toegepast;
 - j. het coördineren, verrichten en doen verrichten van wetenschappelijk onderzoek en monitoring;
 - k. het handhaven van de bepalingen uit deze wet en
 - l. het verrichten van alle handelingen die nodig zijn ter uitvoering van de bepalingen uit deze wet.

2. De SNA kan de in lid 1 genoemde taken in het belang van een effectief beheer van de natuur delegeren en mandateren aan andere organen van algemeen bestuur. Voor delegatie is toestemming van de Minister vereist. De delegatie of mandatering dienen bij schriftelijk besluit van de SNA plaats te vinden onder uitdrukkelijke vermelding van de specifieke bevoegdheden die worden gedelegeerd of in mandaat worden gegeven.

Aanwijzingen van de Minister

Artikel 8

De Minister is bevoegd de SNA algemene aanwijzingen te geven met betrekking tot de vervulling van de in artikel 7 genoemde taken; indien deze aanwijzingen betrekking hebben op het beleid ter zake de op te leggen boetes, dan geeft de Minister deze slechts na overleg met de Minister belast met de zorg voor justitiële en politionele aangelegenheden.

Het Bestuur

Artikel 9

1. De SNA staat onder leiding van een Directeur. De Directeur kan worden bijgestaan door een of meer onderdirecteuren.
2. Bij ontstentenis of belet van de Directeur berust het bestuur in zijn geheel bij een door de Raad aan te wijzen onderdirecteur. In geval van ontstentenis of belet van de Directeur en alle onderdirecteuren wordt het bestuur, ten hoogste voor zes maanden, waargenomen door de Raad of een of meer door de Raad gekozen personen al dan niet uit het midden van de Raad.
3. De Directeur en de onderdirecteuren worden door de Natuurbeschermingscommissie benoemd, geschorst en ontslagen. Zij kunnen voorts door de Raad worden geschorst.
4. De voorwaarden waaronder de Directeur en de onderdirecteuren hun werkzaamheden verrichten worden door de Natuurbeschermingscommissie vastgesteld. De Directeur en de onderdirecteur mogen zonder toestemming van de Natuurbeschermingscommissie geen nevenbetrekkingen vervullen, bezoldigd of onbezoldigd en verder mogen de Directeur en onderdirecteuren in privé direct en indirect geen vertegenwoordiging of aandelen hebben in een eenmanszaak, personenvennootschap, naamloze vennootschap, stichting of vereniging met een belang dat tegenstrijdig is aan dat van de SNA.
5. Een schorsing als bedoeld in lid 3, zal de desbetreffende Directeur of onderdirecteur schriftelijk, onder vermelding van de redenen, welke daartoe hebben geleid, moeten worden aangezegd. Alvorens een dergelijk besluit te nemen zal de Natuurbeschermingscommissie hen de gelegenheid geven zich bij haar te verweren. Indien de Natuurbeschermingscommissie niet

binnen 14 (veertien) dagen na ontvangst van het verweer een beslissing heeft genomen dan is de schorsing van rechtswege nietig.

6. Tegen het ontslag als bedoeld in lid 3, kan de Directeur of onderdirecteur zich wenden tot de Kantonrechter.
7. Alle andere niet in deze wet geregelde zaken betreffende het bestuur zullen bij reglement worden vastgesteld.
8. De overige functionarissen van de SNA worden door de Directeur benoemd, geschorst en ontslagen. Hun rechtspositie en arbeidsvoorwaarden worden door de Directeur vastgesteld, met inachtneming van artikel 11.

Vertegenwoordiging

Artikel 10

1. De Directeur vertegenwoordigt de SNA in en buiten rechte.
2. De Directeur beheert het vermogen van de SNA en oefent zijn bevoegdheden uit met inachtneming van de ter zake geldende wettelijke regelingen.
3. De Directeur treedt in overleg met de Raad over alle aangelegenheden die van aanmerkelijke invloed zijn op de gang van zaken binnen de SNA en verstrekt de Raad alle inlichtingen die deze voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.

Beperking bevoegdheden

Artikel 11

1. De Directeur behoeft de schriftelijke machtiging van de Raad voor:
 - a. het deelnemen in vennootschappen, het aanvaarden van het bestuur van vennootschappen en het afstoten van dergelijke deelnemingen en bestuur aanstellingen;
 - b. de vaststelling van de collectieve arbeidsvoorwaarden voor werknemers;
 - c. het collectief beëindigen van de dienstbetrekking van werknemers;
 - d. het onverzekerd houden van verzekerbare risico's;
 - e. het aangaan van dadingen;
 - f. het verkrijgen en het vervreemden van onroerende goederen alsmede het bezwaren daarvan;

- g. het overdragen tot zekerheid of bezwaren van roerende goederen;
 - h. het verrichten van rechtshandelingen waardoor de SNA zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt en
 - i. het aangaan van geldleningen en andere verbintenissen waarvan het geldelijk belang per geval het bedrag van SRD 20.000, = (TWINTIGDUIZEND SURINAAMSE DOLLARS) te boven gaat; dit bedrag kan bij Staatsbesluit worden gewijzigd.
2. Rechtshandelingen als omschreven in lid 1 binden de SNA niet, indien verricht zonder voorafgaande schriftelijke machtiging van de Raad.
 3. Tegenover derden blijkt de machtiging dan wel medewerking van de Raad uit de handtekening van de President-Commissaris en bij diens ontstentenis of afwezigheid van die van zijn vervanger, met bijvoeging van de datum van plaatsing van de handtekening.

Raad van Commissarissen

Artikel 12

1. De Raad bestaat uit minimaal 5 (vijf) en maximaal 7 (zeven) leden. Om voor benoeming in aanmerking te kunnen komen dient men over bestuurlijke ervaring te beschikken en bekend zijn met organisatieprocessen, in het bijzonder met het financieel beheer. Bij of krachtens staatsbesluit zullen nadere eisen van benoembaarheid worden vastgesteld.
2. De vertegenwoordigers van de inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen kunnen slechts op voordracht van deze gemeenschappen door de President worden benoemd en ontslagen. Zij dienen in overeenstemming met de gewoonten en gebruiken van hun gemeenschappen te zijn gekozen. Indien deze vertegenwoordigers niet binnen negentig dagen na het verzoek daartoe zijn voorgedragen door het traditioneel gezag van de inheemse dan wel de andere in stamverband levende gemeenschappen, dan zal de Minister binnen 30 (dertig) dagen en totdat zij iemand uit hun midden hebben voorgedragen een dan wel beide commissarissen voordragen. De Minister houdt daarbij zoveel als mogelijk rekening met de adviezen van het traditioneel gezag van de inheemse en andere in stamverband levende leefgemeenschappen.
3. De commissarissen worden na goedkeuring van de Raad van Ministers, door de Minister benoemd voor ten hoogste drie jaren; de commissarissen zijn na ommekomst van deze periode terstond herbenoembaar, onverminderd het recht van de Minister om de commissarissen tussentijds te ontslaan na goedkeuring van de Raad van Ministers.
4. De Minister benoemt een van de commissarissen tot President-Commissaris en de Raad wijst uit zijn midden een Secretaris aan; de Raad stelt verder zijn werkzaamheden onderling vast.

5. De commissarissen genieten een door de Minister vast te stellen remuneratie; de remuneratie komt ten laste van de exploitatierekening van de SNA.

Taken van de Raad

Artikel 13

1. De Raad is belast met het toezicht op het financieel beheer en bestuur dat door het Bestuur wordt gevoerd. De Raad is bevoegd daartoe inzage te nemen van alle boeken en bescheiden van de SNA. De leden van de Raad hebben ten behoeve van de uitoefening van hun taken te allen tijde toegang tot de kantoren, gebouwen, terreinen, alsmede andere zaken in gebruik en beheer bij de SNA.
2. Ter uitoefening van zijn taken en bevoegdheden kan de Raad zich voor rekening van de SNA doen bijstaan door een of meer door hem aan te wijzen deskundigen. Het aantal aan te wijzen deskundigen zal op enig moment nooit meer dan twee bedragen.

Werkwijze van de Raad

Artikel 14

1. De Raad vergadert tenminste eenmaal per kwartaal, daartoe bijeengeroepen door of namens de President-Commissaris en verder zo dikwijls tenminste 3 (drie) commissarissen het nodig achten.
2. De Raad neemt geen rechtsgeldige besluiten indien niet tenminste de helft van het aantal commissarissen aanwezig is.
3. De Raad besluit bij meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Bij staking van stemmen wordt het voorstel opnieuw in de volgende vergadering in stemming gebracht. Staken de stemmen opnieuw, dan beslist de President-Commissaris.
4. Op uitnodiging van de Raad neemt de Directeur of namens hem een onderdirecteur deel aan de vergaderingen van de Raad en heeft deze een adviserende stem.
5. Van het verhandelde in de vergadering van de Raad worden notulen opgemaakt, welke worden vastgesteld en ondertekend door de President-Commissaris en de Secretaris. De notulen worden bewaard ten kantore van de SNA. Een exemplaar van de notulen wordt toegezonden aan de Minister.
6. Alle andere niet in deze wet geregelde zaken betreffende de Raad zullen bij reglement worden vastgesteld.

Natuurbeschermingscommissie

Artikel 15

1. De Natuurbeschermingscommissie bestaat uit minimaal 5 (vijf) en maximaal 7 (zeven) leden en worden door de President benoemd en ontslagen.
2. In de Natuurbeschermingscommissie hebben in ieder geval zitting:
 - a. de directeur van het ministerie belast met de zorg voor natuurbeheer;
 - b. een vertegenwoordiger van de inheemse gemeenschappen;
 - c. een vertegenwoordiger van de andere in stamverband levende gemeenschappen;
 - d. een vertegenwoordiger van een niet-gouvernementele organisatie wiens doelstellingen gericht zijn op bescherming en behoud van de natuur.
3. In de Natuurbeschermingscommissie kunnen voorts de volgende personen zitting hebben:
 - a. de directeur dan wel het hoofd van het Nationaal Herbarium van Suriname;
 - b. de directeur dan wel het hoofd van de Nationale Zoölogische Collectie van Suriname;
 - c. de directeur van het ministerie belast met de zorg voor visserij;
 - d. de directeur dan wel het hoofd van het orgaan belast met de uitvoering van het milieubeleid;
 - e. de directeur van het ministerie belast met de zorg voor de regionale ontwikkeling;
 - f. de directeur van het ministerie belast met de zorg voor toerisme;
 - g. de directeur van het ministerie belast de zorg voor natuurlijke hulpbronnen en
 - h. de directeuren, hoofden of vertegenwoordigers van andere departementen, organen en organisaties die belast zijn met de zorg voor of werkzaam zijn op het gebied van natuurbeheer.
4. De vertegenwoordigers van de inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen kunnen slechts op voordracht van deze gemeenschappen door de President worden benoemd en ontslagen. Zij dienen in overeenstemming met de gewoonten en gebruiken van hun gemeenschappen te zijn gekozen. Indien deze vertegenwoordigers niet binnen negentig dagen na het verzoek daartoe zijn voorgedragen door het traditioneel gezag van de inheemse dan wel de andere in stamverband levende gemeenschappen, dan zal de Minister binnen dertig dagen en totdat zij iemand uit hun midden hebben voorgedragen één dan wel beide commissarissen voordragen. De Minister houdt daarbij zoveel als mogelijk rekening met de adviezen van het traditioneel gezag van de inheemse en andere in stamverband levende leefgemeenschappen.

5. De Natuurbeschermingscommissie voorziet de Minister van advies ten aanzien van het te formuleren Natuurbeleid.
6. De Natuurbeschermingscommissie biedt de Directeur ten behoeve van de in artikel 7 genoemde taken van de SNA gevraagd en ongevraagd advies. Voorts biedt de Natuurbeschermingscommissie in de specifieke in deze wet te noemen gevallen haar advies.
7. De Natuurbeschermingscommissie dient haar advies binnen veertien dagen te geven, nadat haar om advies is gevraagd. Deze termijn kan tweemaal met veertien dagen worden verlengd door de Natuurbeschermingscommissie. Indien het advies niet binnen de geldende termijn is gegeven wordt het advies geacht positief te zijn.
8. De Natuurbeschermingscommissie stelt de balans en de winst- en verliesrekening van de SNA vast.
9. Ter uitoefening van zijn taken en bevoegdheden kan de Natuurbeschermingscommissie zich voor rekening van de SNA doen bijstaan door een of meer door haar aan te wijzen deskundigen.
10. De commissieleden genieten een door de Minister vast te stellen remuneratie; de remuneratie komt ten laste van de exploitatierekening van de SNA.
11. Alle andere niet in deze wet geregelde zaken betreffende de Natuurbeschermingscommissie zullen bij reglement worden vastgesteld.

De financiële middelen

Artikel 16

1. De financiële middelen van de SNA zullen bestaan uit:
 - a. het door de Staat voor de verwezenlijking van de taken van de SNA uit de staatsbegroting bestemde bedrag van SRD per jaar;
 - b. de bijdragen van het Natuurfonds;
 - c. inkomsten verkregen uit hoofde van deze wet verschuldigde leges en vergoedingen;
 - d. inkomsten verkregen uit hoofde van verbeurde bestuurlijke dwangsommen en verschuldigde bestuurlijke boetes;
 - e. schenkingen, erfstellingen en legaten van nationale en internationale donateurs;
 - f. opbrengsten uit belegd vermogen en
 - g. andere door de Raad goedgekeurde baten.

2. In het geval van begrotingstekorten kan de SNA een aanvraag voor aanvullende middelen indienen bij het Spaar- en Stabilisatiefonds Suriname.

Boekjaar, Balans en Winst- en Verliesrekening

Artikel 17

1. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar. Het eerste boekjaar loopt vanaf de inwerking-treding van deze wet tot en met 31 december daaropvolgend.
2. De Directeur legt eenmaal per jaar voor het komende tijdvak van twaalf maanden uiterlijk in de maand oktober aan de Raad ter goedkeuring voor een begroting met toelichting ter zake van de exploitatie, de investeringen en de financiële verplichtingen welke in genoemd tijdvak voor een latere periode dan dit tijdvak zullen worden aangegaan. De toelichting gaat vergezeld van een financieringsoverzicht.
3. De Directeur brengt elk kwartaalverslag uit aan de Raad over de realisatie van de begroting en van het financieringsoverzicht.
4. Jaarlijks wordt na afloop van het boekjaar door de Directeur een balans en een winst- en verliesrekening opgemaakt, welke vóór ultimo maart daaropvolgend met een toelichting vermeldende naar welke maatstaf de roerende en onroerende goederen van de SNA zijn gewaardeerd en het jaarverslag van de Directeur aan de Raad ter beoordeling zullen worden aangeboden.
5. De Raad zal de balans en de winst- en verliesrekening met de toelichting onderzoeken en zich daarbij doen bijstaan door een registeraccountant. De Raad brengt daaromtrent ultimo april een preadvies aan de Natuurbeschermingscommissie uit.
6. De balans en de winst- en verliesrekening met de toelichting worden door de Directeur en alle commissarissen ondertekend en ter vaststelling aan de Natuurbeschermingscommissie aangeboden. Indien de handtekening van een of meer van deze functionarissen ontbreekt wordt de reden daarvan op de jaarstukken vermeld.
7. De vaststelling van de balans en winst- en verliesrekening door de Natuurbeschermingscommissie dient ultimo juni plaats te vinden en strekt tenzij uitdrukkelijk anders wordt bepaald, tot decharge van de Directeur en de Raad.
8. De vastgestelde balans en winst- en verliesrekening dienen door de SNA ultimo juli in extenso te worden gepubliceerd en aan de Minister te worden aangeboden.

Bestemming Winst en Verlies

Artikel 18

1. Van de winst van de SNA zoals die blijkt uit de door de Natuurbeschermingscommissie vastgestelde jaarlijkse winst- en verliesrekening wordt tenminste 80% (tachtig procent) bestemd ter versterking van de reserves van de SNA.
2. Indien blijkens de vastgestelde winst- en verliesrekening over enig jaar verlies is geleden dat niet uit de reserve kan worden bestreden of op andere wijze kan worden gedelgd, wordt uit de winst in het volgend jaar of in de volgende jaren zodanig verlies aangezuiverd, met inachtneming van de ter zake geldende wettelijke bepalingen.

HET NATUURFONDS

Natuurfonds

Artikel 19

1. Bij deze wet wordt de Stichting genaamd Het Natuurfonds ingesteld.
2. Het Natuurfonds zal mede dienen ter financiering van de operationele kosten van de SNA en de activiteiten gericht op het bereiken van de doelstelling van de SNA, met inbegrip van doch niet gelimiteerd tot:
 - a. het beschermen, conserveren van en duurzaam gebruiken van de natuur;
 - b. het introduceren van stimulerende maatregelen die ten doel hebben om private initiatieven voor het beschermen van natuurgebieden te ondersteunen;
 - c. het uitvoeren en stimuleren van onderzoek ter ondersteuning van de biodiversiteit en de ecologische balans;
 - d. het ontwikkelen en stimuleren van instrumenten ten behoeve van de vergoeding voor het voordeel dat wordt verkregen uit de beschermde ecosystemen;
 - e. het stimuleren van de bescherming van de traditionele kennis van inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen en de promotie van de daaruit voortvloeiende goede praktijken;
 - f. het vergroten van het bewustzijn met betrekking tot het duurzaam beheer van de natuur en
 - g. het verstrekken van leningen en vergoedingen aan natuurlijke personen en rechtspersonen ten behoeve van de realisatie van al het voorgenoemde.
3. Het Natuurfonds zal onder meer uit de volgende middelen worden gefinancierd:

- a. inkomsten verkregen uit voor dat doel geïnde belastingen en/of heffingen;
 - b. inkomsten verkregen uit ecosysteemdiensten en
 - c. schenkingen, erfstellingen en legaten van nationale en internationale donateurs en
 - d. opbrengsten uit belegd vermogen.
4. Het natuurfonds zal worden bestuurd door ten minste 5 (vijf) en ten hoogste 7 (zeven) personen. Deze personen worden benoemd en ontslagen door de President en gekozen uit het midden van de volgende personen:
- a. de directeur van het ministerie belast met de zorg voor natuurbeheer;
 - b. de directeur van het ministerie belast met de zorg voor visserij;
 - c. de directeur dan wel het hoofd van het orgaan belast met de uitvoering van het milieubeleid;
 - d. de directeur van het ministerie belast met de zorg voor financiën;
 - e. een vertegenwoordiger van de inheemse gemeenschappen;
 - f. een vertegenwoordiger van de andere in stamverband levende gemeenschappen en
 - g. een vertegenwoordiger van een niet-gouvernementele organisatie wiens doelstellingen gericht zijn op bescherming en behoud van de natuur.
5. De vertegenwoordigers van de inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen kunnen slechts op voordracht van deze gemeenschappen door de President worden benoemd en ontslagen. Zij dienen in overeenstemming met de gewoonten en gebruiken van hun gemeenschappen te zijn gekozen. Indien deze vertegenwoordigers niet binnen negentig dagen na het verzoek daartoe zijn voorgedragen door het traditioneel gezag van de inheemse dan wel de andere in stamverband levende gemeenschappen, dan zal de Minister binnen dertig (30) dagen en totdat zij iemand uit hun midden hebben voorgedragen een dan wel beide commissarissen voordragen. De Minister houdt daarbij zoveel als mogelijk rekening met de adviezen van het traditioneel gezag van de inheemse en andere in stamverband levende leefgemeenschappen.
6. Over het vermogen, de inkomsten en uitkeringen van het Natuurfonds zullen geen belastingen en andere heffingen verschuldigd zijn.
7. Bij staatsbesluit zullen nadere regels worden vastgesteld inzake het Natuurfonds.

BESCHERMDE GEBIEDEN

Aanwijzing

Artikel 20

1. Bij staatsbesluit kunnen gebieden die tot het grondgebied van Suriname behoren, inclusief de territoriale zee en de exclusieve economische zone, ten behoeve van behoud van de biodiversiteit, bescherming van ecologische processen, bescherming van migrerende, zeldzame, bedreigde of met uitsterven bedreigde soorten planten, micro-organismen, dieren en hun leefgebieden en bescherming van een gebied dat van ecologische betekenis is en kwetsbaar is of wordt bedreigd, worden aangewezen als beschermd gebied van een van de volgende categorieën:
 - a. Strikt Natuurreservaat;
 - b. Wildernisreservaat;
 - c. Nationaal Park;
 - d. Natuurmonument;
 - e. Beheersgebied voor een Habitat of Soort;
 - f. Beschermd Landschap of Zeegezicht;
 - g. Beschermd Gebieden met Duurzaam Gebruik van Natuurlijke Hulpbronnen en
 - h. Biologische Corridor.
2. Bij staatsbesluit kunnen gebieden die tot het grondgebied van Suriname behoren, inclusief de territoriale zee en de exclusieve economische zone, ter bescherming van de beschermde gebieden worden aangewezen als bufferzones.
3. Ten behoeve van het beheer wordt voor elke beschermd gebied en bufferzone bij staatsbesluit een beheersplan vastgesteld, dat overeenkomstig artikel 40 is opgesteld.
4. Voorafgaand aan een besluit tot de aanwijzing van een gebied als beschermd gebied of bufferzone en de vaststelling van het daarbij behorende beheersplan, dient het advies van de inheemse en ander in stamverband levende gemeenschappen die binnen de omringende gebieden woon- en leefgebieden hebben de Natuurbeschermingscommissie, het orgaan belast met de coördinatie van het milieubeleid, het orgaan belast met de uitvoering van het milieubeleid, het Ministerie belast met de zorg voor ruimtelijke ordening, grond en bosbeheer, het Ministerie belast met Landbouw, Veeteelt en Visserij, het Ministerie belast met Handel, Industrie en Toerisme, het Ministerie belast met Natuurlijke Hulpbronnen en het Ministerie belast met Regionale Ontwikkeling te worden ingewonnen. Aan andere belanghebbenden

wordt de gelegenheid geboden om hun zienswijze kenbaar te maken, overeenkomstig Artikel 45. De adviezen en de binnengekomen zienswijzen dienen bij de besluitvorming te worden meegenomen.

Woon- en leefgebieden

Artikel 21

1. Binnen de woon- en leefgebieden van inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen kunnen geen beschermd gebieden en bufferzones worden aangewezen en natuurtoerisme concessies of natuurconcessies worden uitgegeven, tenzij voorafgaande instemming van de betrokken gemeenschap is verkregen in overeenstemming met het FPIC-principe.
2. De woon- en leefgebieden van inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen worden na consensus tussen de Minister en de betrokken gemeenschap geregistreerd in het door de SNA bij te houden register.
3. Zolang er geen consensus is bereikt over de status van een gebied, al dan niet als woon- en leefgebied, kan dat gebied niet als beschermd gebied of bufferzone worden aangewezen of als natuurtoerisme concessie of natuurconcessie worden uitgegeven.

Aanpassing status beschermd gebied of bufferzone

Artikel 22

1. Indien een beschermd gebied niet meer aan de karakteristieken kan voldoen die voor die categorie van beschermd gebied gelden, dan kan dat gebied worden geclassificeerd als een andere in artikel 23 tot en met artikel 30 geregelde beschermde gebieden of kan de status van beschermd gebied worden ontnomen. Voorts kan de daarbij behorende bufferzone worden aangepast of de status van bufferzone worden ontnomen.
2. Voorafgaand aan een besluit tot aanpassing van de status van een beschermd gebied of bufferzone dient het advies van de Natuurbeschermingscommissie te worden ingewonnen en aan belanghebbenden de gelegenheid te worden geboden om hun zienswijze kenbaar te maken, overeenkomstig artikel 45. Het advies van de Natuurbeschermingscommissie en de binnengekomen zienswijze dienen bij de besluitvorming te worden meegenomen.
3. Binnen de woon- en leefgebieden van inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen kan de status van een beschermd gebied of bufferzone niet worden gewijzigd zonder voorafgaande instemming van de betrokken gemeenschap is verkregen, overeenkomstig het FPIC-principe.

Strikt Natuurreservaat

Artikel 23

1. Als Strikt Natuurreservaat kunnen gebieden worden aangewezen die over uitzonderlijke of representatieve ecosystemen of soorten beschikken, groot genoeg zijn om de integriteit van de ecosystemen en populaties van inheemse soorten te waarborgen en vrij zijn van directe menselijke tussenkomst.
2. Het beheer van een Strikt Natuurreservaat is gericht op:
 - a. het behouden van Habitats, soorten en ecosystemen in een zo ongestoord mogelijke staat;
 - b. het behoud van de planten, micro-organismen en dieren in een dynamische en evolutionaire toestand;
 - c. het beschermen van bestaande ecologische processen;
 - d. het beschermen van landschapsstructuren en
 - e. de beperking van verstoringen en publieke toegang.
3. De SNA kan met inachtneming van lid 2 een vergunning verlenen ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek en monitoring binnen een Strikt Natuurreservaat.

Wildernisreservaat

Artikel 24

1. Als Wildernisreservaat kunnen worden aangewezen grote ongewijzigde dan wel in niet significante mate gewijzigde gebieden die hun natuurlijke karakter hebben behouden, belangrijke ecologische, geologische, fysio geografische of andere waardevolle kenmerken bevatten en vrij zijn van permanente en significante menselijke bewoning.
2. Het beheer van een Wildernisreservaat is gericht op:
 - a. behoud van de ecologische integriteit van het gebied als wildernis en
 - b. behoud van de essentiële natuurlijke kenmerken van het gebied.
3. De SNA kan met inachtneming van lid 2 toestaan dat een Wildernisreservaat open is voor het publiek voor zover die toegang beperkt is, weinig impact heeft, niet al te verstorend is, niet gemotoriseerd is en de kwaliteit van het reservaat niet zal schaden.
4. De SNA kan met inachtneming van lid 2 een vergunning verlenen ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek en monitoring binnen een Wildernisreservaat.

Nationaal Park

Artikel 25

1. Als Nationaal Park kunnen gebieden worden aangewezen die representatieve voorbeelden bevatten van belangrijke natuurlijke gebieden, landschappen en een of meer ecosystemen bevatten die niet wezenlijk zijn veranderd door menselijke handelen en planten, micro-organismen en dieren soorten bevatten die van bijzondere betekenis zijn.
2. Het beheer van een Nationaal Park is gericht op:
 - a. bescherming van de ecologische integriteit van het Nationaal Park en
 - b. bescherming van de natuurlijke gebieden binnen het Nationaal Park.
3. De SNA kan met inachtneming van lid 2 toestaan dat een Nationaal Park in beperkte mate open is voor het publiek ten behoeve van educatieve, recreatieve, culturele en andere maatschappelijke doeleinden, die de natuurlijke conditie van het Nationaal Park geen schade toebrengen.
4. De SNA kan met inachtneming van lid 2 een vergunning verlenen ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek en monitoring binnen een Nationaal Park.

Natuurmonument

Artikel 26

1. Als Natuurmonument kunnen gebieden worden aangewezen die over een of meer kenmerken beschikken die bijzonder of uniek zijn vanwege de inherente zeldzaamheid, de representatieve of esthetische kwaliteiten of culturele betekenis en groot genoeg zijn om de integriteit van elke van hun natuurlijke kenmerken te beschermen.
2. Het beheer van een Natuurmonument is gericht op de bescherming van de bijzondere of unieke natuurlijke kenmerken van het gebied.
3. De SNA kan met inachtneming van lid 2 toestaan dat een Natuurmonument in beperkte mate open is voor het publiek ten behoeve van educatieve, culturele en andere maatschappelijke doeleinden, die de natuurlijke conditie van het Nationaal Park geen schade toebrengen.
4. De SNA kan met inachtneming van lid 2 een vergunning verlenen ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek en monitoring binnen een Natuurmonument.

Beheersgebied voor een Habitat of Soort

Artikel 27

1. Als Beheersgebied voor een Habitat of Soort kunnen gebieden worden aangewezen die een voor de overleving van een soort van belang zijnde habitat bevatten, een belangrijke soort bevatten of beiden en beheer behoeven ten behoud van de habitat of soort.
2. Het beheer van een Beheersgebied voor een Habitat of Soort is gericht op de bescherming van de habitat en/of een of meer soorten.
3. De SNA kan met inachtneming van lid 2 toestaan dat een Beheersgebied voor een Habitat of Soort in beperkte mate open is voor het publiek ten behoeve van educatieve, culturele en andere maatschappelijke doeleinden.
4. De SNA kan met inachtneming van lid 2 een vergunning verlenen ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek en monitoring binnen een Natuurmonument.

Beschermd Landschap of Zeegebied

Artikel 28

1. Als Beschermd Landschap of Zeegezicht kunnen gebieden worden aangewezen waar door een wisselwerking tussen mens en natuur in de loop van de tijd heeft geleid tot een bijzonder gebied met significante esthetische en ecologische waarde, die significante habitats, planten, micro-organismen en dieren bevatten en die blijf geven van unieke of traditionele patronen van landgebruik en een harmonische wisselwerking tussen mens en natuur.
2. Het beheer van Beschermd Landschap of Zeegezicht is gericht op bescherming van de ecologische integriteit van het gebied en de harmonieuze relatie tussen de mens en dat gebied.
3. De SNA kan met inachtneming van lid 2 een vergunning verlenen ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek en monitoring binnen een Beschermd Landschap of Zeegezicht.
4. De SNA kan met inachtneming van lid 2 een vergunning verlenen ten behoeve van recreatieve en ecologisch duurzame activiteiten binnen een Beschermd Landschap of Zeegezicht.

Beschermde Gebieden met Duurzaam Gebruik van Natuurlijke Hulpbronnen

Artikel 29

1. Als Beschermde Gebieden met Duurzaam Gebruik van Natuurlijke Hulpbronnen kunnen gebieden worden aangewezen die overwegend natuurlijke systemen bevatten.

2. Het beheer van Beschermd Gebieden met Duurzaam Gebruik van Natuurlijke Hulpbronnen is gericht op bescherming van de natuurlijke ecosystemen en ecosystemendiensten met behoud van een duurzame stroom van natuurlijke producten en diensten.
3. De SNA kan een vergunning verlenen ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek en monitoring binnen een Beschermd Gebieden met Duurzaam Gebruik van Natuurlijke Hulpbronnen.
4. De SNA kan met inachtneming van lid 2 een vergunning verlenen ten behoeve van recreatieve en ecologisch duurzame activiteiten binnen een Beschermd Gebieden met Duurzaam Gebruik van Natuurlijke Hulpbronnen.

Biologische Corridor

Artikel 30

1. Als Biologische Corridor kunnen gebieden worden aangewezen die connectiviteit kunnen bieden tussen natuurlijke dan wel bewerkte en bewoonde landschappen, ecosystemen en habitats. Deze gebieden kunnen bestaan uit een of meer van de beschermde gebieden zoals geregeld in artikel 23 tot en met artikel 29 en woon- en leefgebieden, als bedoeld in artikel 21.
2. Het beheer van Biologische corridors is gericht op het leveren van een bijdrage aan het behoud van de biodiversiteit en ecologische evolutionaire processen. Het is in overeenstemming met het beheer dat op grond van artikel 23 tot en met artikel 29 ten aanzien van de daarin voorkomende beschermde gebieden dient te worden gevoerd en doet geen afbreuk aan de rechten die men binnen de woon- en leefgebieden heeft.
3. De SNA kan toestaan dat een Biologische Corridor open is voor het publiek voor zover dat is toegestaan binnen de beschermde gebieden zoals geregeld in artikel 23 tot en met artikel 29, die zich binnen de Biologische corridor bevinden.
4. De SNA kan met inachtneming van lid 2 een vergunning verlenen ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek en monitoring binnen een Biologische corridor.
5. De SNA kan met inachtneming van lid 2 een vergunning verlenen ten behoeve van recreatieve en ecologisch duurzame activiteiten binnen een Biologische corridor, indien er geen sprake is van een Strikt Natuureservaat zoals bedoeld in artikel 23.

Bufferzone

Artikel 31

1. Als Bufferzone kunnen gebieden worden aangewezen die een gebied vormen rondom de in artikel 23 tot en met artikel 30 geregelde beschermde gebieden.
2. Het beheer van een bufferzone is gericht op de beperking van negatieve effecten van activiteiten in de omgeving van het desbetreffend beschermd gebied.
3. De SNA zal in overleg met de directeuren van de ministeries en leidinggevendenden van de organen belast met de zorg voor natuurbeheer, visserij, milieu en natuurlijke hulpbronnen en andere relevante sectoren er zorg voor dragen dat de activiteiten binnen elke bufferzone beperkte negatieve effecten voor het desbetreffend beschermd gebied met zich meebrengen.

BESCHERMDE SOORTEN

Beschermde soorten planten en micro-organismen

Artikel 32

1. Bij of krachtens staatsbesluit zullen bepaalde soorten planten en micro-organismen, waaronder schimmels, als beschermd of partieel beschermd worden aangewezen.
2. Voorafgaand aan een besluit tot de aanwijzing van beschermde en partieel beschermde soorten planten en micro-organismen dient instemming van de inheemse en ander in stamverband levende gemeenschappen in overeenstemming met het FPIC-principe worden verkregen en het advies van de Natuurbeschermingscommissie, het orgaan belast met de coördinatie van het milieubeleid, het orgaan belast met de uitvoering van het milieubeleid, het Ministerie belast met de zorg voor ruimtelijke ordening, grond en bosbeheer, het Ministerie belast met Landbouw, Veeteelt en Visserij, het Ministerie belast met Handel, Industrie en Toerisme, het Ministerie belast met Natuurlijke Hulpbronnen en het Ministerie belast met Regionale Ontwikkeling te worden ingewonnen. Aan andere belanghebbenden wordt de gelegenheid geboden om hun zienswijze kenbaar te maken, overeenkomstig artikel 44. De adviezen en de binnengekomen zienswijze dienen bij de besluitvorming te worden betrokken.
3. Het is verboden om beschermde soorten planten, micro-organismen en hun eventuele zaden te beschadigen, te oogsten, te verhandelen, te exporteren, in het geheel of een gedeelte daarvan voorhanden te hebben in levende of niet levende staat en de producten daarvan of een poging daartoe te doen.
4. De in het vorige lid genoemd verbod geldt eveneens ten aanzien van partieel beschermde soorten planten en micro-organismen, tenzij men over een vergunning van de SNA beschikt

en in overeenstemming met de voorwaarden van deze vergunning handelt of op grond van artikel 40 of artikel 41 van de Wet Bosbeheer bevoegd is.

5. Voorafgaand aan de verlening van een vergunning zoals bedoeld in het vorige lid door de SNA, dient het advies van de Natuurbeschermingscommissie te worden ingewonnen. Aan belanghebbenden wordt de gelegenheid geboden om hun zienswijze kenbaar te maken, overeenkomstig artikel 44. Het advies en de binnengekomen zienswijze dienen bij de besluitvorming te worden betrokken.
6. De SNA stelt nadere regels vast ten aanzien van de aanvraag, verlening, verlenging en intrekking van de vergunning en de aan de SNA verschuldigde leges.

INVASIEVE EXOTEN

Invasieve exoten

Artikel 33

1. Bij staatsbesluit kunnen bepaalde soorten planten en micro-organismen, waaronder schimmels, als invasieve exoten worden aangewezen.
2. Het is verboden invasieve exoten in beschermde gebieden of bufferzones te planten, te zaaien, uit te zetten dan wel anderszins te introduceren of een poging daartoe te doen, tenzij men over een vergunning van de SNA beschikt en in overeenstemming met de voorwaarden van deze vergunning handelt.
3. De SNA stelt nadere regels vast ten aanzien van de aanvraag, verlening, verlenging en intrekking van de vergunning en de aan de SNA verschuldigde leges.
4. Voorafgaand aan de verlening van een vergunning zoals bedoeld in het tweede lid, dient het advies van de Natuurbeschermingscommissie te worden ingewonnen. Aan belanghebbenden wordt de gelegenheid geboden om hun zienswijze kenbaar te maken, overeenkomstig artikel 44. Het advies en de binnengekomen zienswijze dienen bij de besluitvorming te worden betrokken.

BEHEER

Beheer door de SNA

Artikel 34

1. De SNA voert overeenkomstig de bepalingen van deze wet het beheer over de beschermde gebieden, bufferzones en beschermde planten en micro-organismen.

2. Een ieder kan bij de SNA een voorstel indienen tot aanwijzing van een beschermd gebied, een bufferzone, een beschermde dan wel partieel beschermde plant of micro-organisme en een invasieve exoot. Elke voorstel wordt door de SNA doorgeleid naar de Minister.

Medebeheer

Artikel 35

1. De SNA is bevoegd om, na positief advies van de Natuurbeschermingscommissie met een niet-gouvernementele organisatie en/of inheemse of andere in stamverband levende gemeenschappen, schriftelijke overeenkomsten aan te gaan in zake het gezamenlijk beheer van beschermde gebieden, bufferzones en beschermde soorten planten en micro-organismen.
2. De SNA houdt toezicht op het beheer dat door de medebeheerder wordt gevoerd.
3. De SNA blijft bij gezamenlijk beheer verantwoordelijk voor de naleving van de bepalingen uit deze wet en de implementatie van het geldende beheersplan.
4. In de overeenkomst, als bedoeld in lid 1, wordt voorzien in:
 - a. de toepassing van het FPIC-principe in overeenstemming met artikel 44;
 - b. de verplichtingen die op de wederpartij bij de overeenkomst zullen rusten en de maatregelen die kunnen worden genomen indien deze verplichtingen niet dan wel op zeer gebrekkige wijze worden nagekomen;
 - c. de toebedeling van bevoegdheden door de SNA aan de wederpartij bij de overeenkomst;
 - d. een omschrijving van het beschermde gebied, bufferzone of beschermde soorten planten en micro-organismen waar het medebeheer op ziet;
 - e. een beheersplan;
 - f. het gebruik van biologische hulpbronnen in het gebied;
 - g. de toegang tot het gebied;
 - h. de ontwikkeling van economische kansen binnen en grenzend aan het beschermde gebied;
 - i. de ontwikkeling van de beheercapaciteit van de lokale bevolking en kennisuitwisseling;
 - j. de door de SNA te treffen maatregelen bij wanbeheer;
 - k. de financiële en andere ondersteuning ten behoeve van een effectief en duurzaam natuurbeheer en ter uitvoering van de overeenkomst;

- l. de vaststelling of billijke verdeling van rechten op ecosysteemdiensten, natuurtoerisme concessies of natuurconcessies voor zover van toepassing en
 - m. al het andere dat noodzakelijk is ten behoeve van een effectief en duurzaam gezamenlijk natuurbeheer.
5. Bij of krachtens staatsbesluit zullen nadere regels worden vastgesteld met betrekking tot onder meer de voorwaarden die in de overeenkomst dienen te worden opgenomen.

De door gemeenschappen beschermde gebieden

Artikel 36

1. Inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen kunnen een voorstel bij de SNA indienen ten behoeve van de aanwijzing van een beschermd gebied en/of bufferzone onder hun zelfstandig beheer. Indien aan de voorwaarde voor de aanwijzing van een beschermd gebied en/of bufferzone wordt voldaan, dan wordt het beoogd gebied als zodanig bij staatsbesluit aangewezen bij staatsbesluit en sluit de SNA, na positief advies van de Natuurbeschermingscommissie een overeenkomst met de betrokken gemeenschap.
2. In de overeenkomst, als bedoeld in lid 1, wordt voorzien in:
 - a. capaciteitsversterking van de betrokken gemeenschap;
 - b. de rechten en verplichtingen van de betrokken gemeenschap;
 - c. de toebedeling van bevoegdheden door de SNA aan de betrokken gemeenschap;
 - d. een omschrijving van het beschermde gebied, de bufferzone of beschermde soorten planten en micro-organismen waar het beheer op ziet;
 - e. een beheersplan;
 - f. het gebruik van biologische hulpbronnen in het gebied;
 - g. de toegang tot het gebied;
 - h. de ontwikkeling van economische kansen binnen en grenzend aan het beschermde gebied;
 - i. de door de SNA te treffen maatregelen bij wanbeheer;
 - j. de financiële ondersteuning door het Natuurfonds en
 - k. al het andere dat noodzakelijk is ten behoeve van een effectief en duurzaam natuurbeheer.

3. Bij of krachtens staatsbesluit zullen nadere regels worden vastgesteld met betrekking tot dit artikel.
4. Ten behoeve van de formulering van het voorstel dat in lid 1 is bedoeld en het zelfstandig beheer kan technische en financiële ondersteuning worden geboden door het Natuurfonds. Het Natuurfonds zal de voorwaarden vaststellen, waaronder ondersteuning plaats kan vinden.

Beschermd privégebied

Artikel 37

1. De eigenaar van grond die niet tot het vrije domein behoort kan een voorstel bij de SNA indienen ten behoeve van de aanwijzing daarvan als beschermd gebied of bufferzone onder zijn zelfstandig beheer. Indien aan de voorwaarde voor de aanwijzing van een beschermd gebied en/of bufferzone wordt voldaan, dan wordt het beoogd gebied als zodanig aangewezen en sluit de SNA, na positief advies van de Natuurbeschermingscommissie, een overeenkomst met de eigenaar van de betrokken grond.
2. In de overeenkomst, als bedoeld in lid 1, wordt voorzien in:
 - a. de rechten en verplichtingen van de eigenaar;
 - b. de toebedeling van bevoegdheden door de SNA aan de eigenaar;
 - c. een omschrijving van het beschermde gebied, de bufferzone of beschermde soorten planten en micro-organismen waar het beheer op ziet;
 - d. een beheersplan;
 - e. het gebruik van biologische hulpbronnen in het gebied;
 - f. de toegang tot het gebied;
 - g. de ontwikkeling van economische kansen binnen en grenzend aan het beschermde gebied;
 - h. de door de SNA te treffen maatregelen bij wanbeheer;
 - i. de financiële ondersteuning door het Natuurfonds en
 - j. al het andere dat noodzakelijk is ten behoeve van een effectief en duurzaam natuurbeheer.
3. Onverminderd het bepaalde in lid 2 zullen bij of krachtens staatsbesluit nadere regels worden vastgesteld.

4. Ten behoeve van de formulering van het voorstel dat in lid 1 is bedoeld en het zelfstandig beheer kan technische en financiële ondersteuning worden geboden door het Natuurfonds. Het Natuurfonds zal de voorwaarden vaststellen, waaronder ondersteuning plaats kan vinden.

NATUURTOERISMECONCESSIE

Natuurtoerismeconcessie

Artikel 38

1. De SNA kan een natuurtoerismeconcessie uitgeven binnen een beschermd gebied aan een natuurlijke persoon of rechtspersoon die tot doel heeft duurzame toeristische activiteiten uit te voeren.
2. De concessie kan enkel worden uitgegeven met in achtneming van de aard van de beschermde gebieden.
3. Voorafgaand aan de uitgifte van een natuurtoerisme concessie dient het advies van de inheemse en ander in stamverband levende gemeenschappen de Natuurbeschermingscommissie, het orgaan belast met de coördinatie van het milieubeleid, het orgaan belast met de uitvoering van het milieubeleid, het Ministerie belast met de zorg voor ruimtelijke ordening, grond en bosbeheer, het Ministerie belast met Landbouw, Veeveelt en Visserij, het Ministerie belast met Handel, Industrie en Toerisme, het Ministerie belast met Natuurlijke Hulpbronnen en het Ministerie belast met Regionale Ontwikkeling te worden ingewonnen. Aan andere belanghebbenden wordt de gelegenheid geboden om hun zienswijze kenbaar te maken, overeenkomstig Artikel 45. De adviezen en de binnengekomen zienswijze dienen bij de besluitvorming te worden betrokken.
4. De SNA stelt regels vast ten aanzien van de aanvraag, verlening, verlenging en intrekking van de concessie, de daaraan te stellen voorwaarden en de aan de SNA verschuldigde leges.

NATUURCONCESSIE

Natuurconcessie

Artikel 39

1. De SNA kan een natuurconcessie uitgeven binnen of buiten een beschermd gebied aan een rechtspersoon die tot doel heeft, mede met het oog op een evenwichtige en duurzame economische ontwikkeling, de handel in ecosysteemdiensten mogelijk te maken.

2. Een natuurconcessie kan de houder daarvan het recht geven om maatregelen te implementeren die de uitstoot van broeikasgassen als gevolg van ontbossing en bosdegradatie te verminderen, de natuur en de daarbij behorende bossen te beschermen en een financiële compensatie daarvoor te bewerkstelligen.
3. Voorafgaand aan de uitgifte van een natuurconcessie dient het advies van de inheemse en ander in stamverband levende gemeenschappen de Natuurbeschermingscommissie, het orgaan belast met de coördinatie van het milieubeleid, het orgaan belast met de uitvoering van het milieubeleid, het Ministerie belast met de zorg voor ruimtelijke ordening, grond en bosbeheer, het Ministerie belast met Landbouw, Veeteelt en Visserij, het Ministerie belast met Handel, Industrie en Toerisme, het Ministerie belast met Natuurlijke Hulpbronnen en het Ministerie belast met Regionale Ontwikkeling te worden ingewonnen. Aan andere belanghebbenden wordt de gelegenheid geboden om hun zienswijze kenbaar te maken, overeenkomstig artikel 45. Het advies en de binnengekomen zienswijze dienen bij de besluitvorming te worden betrokken.
4. De SNA stelt regels vast ten aanzien van de aanvraag, verlening, verlenging en intrekking van de concessie, de daaraan te stellen voorwaarden en de aan de SNA verschuldigde leges.

BEHEERSPLAN

Beheersplan

Artikel 40

1. Ten behoeve van het beheer van een beschermd gebied en bufferzone wordt een beheersplan opgesteld door de beheerders zoals bedoeld in artikel 34 tot en met artikel 37.
2. Het beheersplan wordt bij staatsbesluit vastgesteld.
3. Bij de opstelling van het beheersplan dient acht te worden geslagen op het natuurbeleid en de in artikel 3 lid 2 genoemde aspecten.
4. Het beheersplan zal tenminste bevatten:
 - a. een beschrijving van het beschermde gebied, de bufferzone of de beschermde planten, micro-organismen en dieren;
 - b. een kaart van een beëdigde landmeter met daarbij de coördinaten van het beschermde gebied;

- c. de visie- en beheers doelstellingen voor het beschermde gebied, de bufferzone of de beschermde soorten planten en micro-organismen;
 - d. een algemene beschrijving van de biologische diversiteit, habitats en ecosystemen van het beschermde gebied;
 - e. identificatie en beschrijving van doelstellingen voor de instandhouding;
 - f. beoogde acties om de instandhouding van de biologische diversiteit, het onderhoud en het herstel van ecosystemen, habitats en populaties van bedreigde en kwetsbare soorten te waarborgen;
 - g. beoogde acties om het behoud van ecologische processen te waarborgen;
 - h. een opsomming van de geïdentificeerde belanghebbenden;
 - i. een procedure voor het identificeren van rechten van inheemse en ander in stamverband levende gemeenschappen ten aanzien van het gebied;
 - j. een werkplan;
 - k. voorzieningen voor het bewaken en evalueren van het beheersplan en
 - l. een begroting.
5. Het beheersplan dient regelmatig door de SNA te worden geëvalueerd en dient elke 5 (vijf) jaar opnieuw te worden vastgesteld overeenkomstig de bepalingen bij of krachtens deze wet.

VERGUNNINGEN

Vergunning ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek

Artikel 41

1. Binnen beschermde gebieden en ten aanzien van beschermde planten, micro-organismen en dieren kan slechts met vergunning van de SNA wetenschappelijk onderzoek worden uitgevoerd, mits dit onderzoek niet tot substantieel dan wel onomkeerbaar schade aan de biodiversiteit kan leiden. Aan de vergunning worden voorwaarden gesteld.
2. Voorafgaand aan de verlening van een vergunning zoals bedoeld in het vorige lid, dient het advies van de Natuurbeschermingscommissie te worden ingewonnen. Aan belanghebbenden wordt de gelegenheid geboden om hun zienswijze kenbaar te maken, overeenkomstig artikel 44. Het advies en de binnengekomen zienswijze dienen bij de besluitvorming te worden betrokken.
3. De onderzoeker dient de SNA te voorzien van een rapport inzake zijn bevindingen.

4. De onderzoeker dient over schriftelijke toestemming van de SNA te beschikken alvorens hij zijn bevindingen mag publiceren.
5. De onderzoeker dient over schriftelijke toestemming van de SNA te beschikken indien hij octrooien of andere intellectuele eigendomsrechten wenst te registreren dan wel wenst uit te oefenen ten aanzien van materiaal dat is verkregen door onderzoek dat is uitgevoerd in een beschermd gebied of ten aanzien van een beschermde soort.
6. De schriftelijke toestemming als bedoeld in leden 3 en 4 mag worden geweigerd indien er geen overeenstemming wordt bereikt ten aanzien van mede-eigendom van de SNA ten aanzien van octrooien of andere intellectuele eigendomsrechten, de betaling van leges en royalty's en andere gestelde voorwaarden ten behoeve van het delen in de voordelen.
7. Indien het onderzoek binnen of buiten de beschermde gebieden of ten aanzien van beschermde soorten mede betrekking heeft de traditionele kennis, gewoonten en levensstijl van inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen, dan zijn de voorafgaande leden van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat er mede toestemming van de inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen is vereist en zij op een eerlijke en billijke wijze mede in de voordelen dienen te delen.
8. De SNA stelt regels vast ten aanzien van de aanvraag, verlening, verlenging en intrekking van de vergunning en de verschuldigde leges.

Vergunning ten behoeve van maatschappelijke doeleinden

Artikel 42

1. Binnen beschermde gebieden kunnen in het kader van educatieve, culturele of andere maatschappelijke doeleinden en in overeenstemming met hetgeen in artikel 23 tot en met artikel 31 is bepaald, slechts met vergunning activiteiten worden uitgevoerd. Aan de vergunning worden voorwaarden gesteld.
2. De SNA stelt regels vast ten aanzien van de aanvraag, verlening, verlenging en intrekking van de vergunning en de verschuldigde leges.

EERBIEDIGING TRADITIES

Eerbiediging tradities

Artikel 43

1. Binnen beschermde gebieden en ten aanzien van beschermde soorten planten en micro-organismen is het voor inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen

toegestaan ten behoeve van de voorziening in hun behoefte ter plaatse aan voeding en onderdak en in het kader van hun traditionele gebruiken, op een duurzame wijze gebruik te maken van de beschermde gebieden, de beschermde soorten en de daaruit voortvloeiende producten, waaronder hout.

2. Inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen mogen geen activiteiten ontplooiën die niet in overeenstemming zijn met lid 1, tenzij er sprake is van een vergunning als bedoeld in artikel 41 of artikel 42 of een concessie als bedoeld in artikel 38 of artikel 39.

HET FPIC-PRINCIPE EN CONSULTATIE

FPIC

Artikel 44

1. FPIC is het proces van respect voor het recht van de inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen op de gebieden die ze al generaties lang bewonen, gebruiken en beheren.
2. De SNA respecteert en erkent dat inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen als uitvloeisel van hun recht op zelfbeschikking het recht hebben om in overeenstemming met het FPIC-principe uit vrije wil hun voorafgaande en weloverwogen toestemming te geven dan wel te onthouden op grond van volledige en vooraf verkregen informatie. De SNA stelt samen met de inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen, binnen een jaar na de inwerkingtreding van deze wet, per gemeenschap protocollen vast die met respect voor hun cultuur, normen en tradities verzekeren dat het FPIC-principe wordt toegepast.
3. Het FPIC-principe dient overeenkomstig de vast te stellen protocollen in ieder geval te worden toegepast in de gevallen als bedoeld in artikel 12 lid 2, artikel 15 leden 2 en 4, artikel 21, artikel 22 lid 3 en artikel 32 lid 5.

Consultatie

Artikel 45

1. Een voorstel tot aanwijzing van een beschermd gebied of bufferzone en het daarbij behorende beheersplan, het aangaan van een overeenkomst tot medebeheer, het aangaan van een overeenkomst tot zelfstandig beheer door een gemeenschap, de uitgifte van een natuurtoerisme

concessie of de uitgifte een natuurconcessie wordt in een lokaal dagblad bekendgemaakt en naar de betrokken inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen in een taal die zij kennen en begrijpen verzonden en negentig dagen voor het publiek ter inzage gelegd ten kantore van de SNA en/of op de website van de SNA gepubliceerd.

2. Het voorstel dient tenminste een omschrijving te omvatten van:
 - a. het gebied, inclusief de in het omringende gebied voorkomende leefgemeenschappen;
 - b. de beoogde categorie van beschermde gebieden;
 - c. het beoogde beheersplan;
 - d. de activiteiten die thans in het gebied plaatsvinden en de eventuele concessies die in het gebied zijn uitgegeven;
 - e. een beoordeling van de biodiversiteit in het gebied;
 - f. de overwegingen voor de aanwijzing van het gebied en
 - g. het advies van de Natuurbeschermingscommissie.
3. Er zullen minstens twee consultatie bijeenkomsten door de SNA worden georganiseerd in een taal die de belanghebbenden kennen en begrijpen en op een vanuit cultureel oogpunt geschikte wijze.
4. Belanghebbenden kunnen binnen negentig dagen na de bekendmaking overeenkomstig lid 1 hun zienswijze schriftelijk aan de SNA kenbaar maken.
5. Bij of krachtens staatsbesluit zullen nadere regels worden vastgesteld.

VERBODSBEPALINGEN

Verbodsbepalingen

Artikel 46

1. Binnen de krachtens artikel 20 aangewezen beschermde gebieden is ieder menselijk handelen verboden, tenzij het handelen in overeenstemming is met een vergunning die krachtens artikel 23 lid 3, artikel 24 leden 3 en 4, artikel 25 leden 3 en 4, artikel 26 leden 3 en 4, artikel 27 leden 3 en 4, artikel 28 leden 3 en 4, artikel 29 leden 3 en 4 of artikel 30 leden 3, 4 en 5 is verkregen ten behoeve van handelingen, welke in overeenstemming zijn met de beheers doeleinden die van toepassing zijn op het desbetreffend beschermd gebied en, voor zover van toepassing, in overeenstemming zijn met artikel 41 en artikel 42.

2. Het is verboden om opzettelijk of door schuld ten opzichte van beschermde en partieel beschermde soorten planten handelingen te verrichten die in strijd zijn met artikel 32 leden 3 en 4.
3. Leden 1 en 2 zijn niet van toepassing ten aanzien van inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen voor zover er in overeenstemming met artikel 43 wordt gehandeld.
4. Het is verboden om opzettelijk of door schuld invasieve exoten in beschermde gebieden en bufferzones te introduceren, tenzij er op grond van artikel 33 lid 2 een vergunning daartoe is verkregen.

HANDHAVING

Toezicht en opsporing

Artikel 47

1. Met het toezicht op de naleving van hetgeen bij of krachtens deze wet is bepaald en de opsporing van feiten die bij deze wet strafbaar zijn gesteld, zijn behalve de in artikel 134 van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen, tevens belast de daartoe door de Directeur aangewezen personen. Het beleid van de Directeur zal gericht zijn op de opleiding en aanwijzing van personen die deel uit maken van de inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen.
2. De met het toezicht en de opsporing belaste personen zoals bedoeld in het eerste lid zijn te allen tijde bevoegd tot inbeslagneming van alle voorwerpen die kunnen dienen om de waarheid aan het licht te brengen. Voorts zijn vatbaar voor inbeslagneming alle voorwerpen waarvoor verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer kan worden bevolen. Op de inbeslagneming zijn artikelen 82 en 107 van het Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing.
3. De met het toezicht en de opsporing belaste personen zoals bedoeld in het eerste lid hebben te allen tijde toegang tot alle plaatsen, daaronder begrepen lokalen, opslagplaatsen, erven en woningen waarvan zij op grond van bepaalde feiten en omstandigheden vermoeden dat zich daar goederen bevinden, leidende tot opsporing van de in deze wet verboden feiten. Op het binnentreden van een woning zonder toestemming van de bewoner zijn artikelen 99, 113, 114, 115 en 116 van het Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing.

Bestuursdwang

Artikel 48

1. De SNA is bevoegd om ter handhaving van de naleving van hetgeen bij of krachtens deze wet is bepaald een last onder bestuursdwang op te leggen.
2. De overtreder is de kosten verbonden aan de toepassing van lid 1 verschuldigd, tenzij de kosten redelijkerwijs niet te zijnen laste dient te komen.
3. De SNA kan van de overtreder bij dwangbevel de ingevolge lid 2 verschuldigde kosten, verhoogd met de op de invordering vallende kosten, invorderen.
4. Het dwangbevel wordt op kosten van de overtreder bij deurwaardersexploot betekend en levert een executoriale titel in de zin van het Tweede Boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.
5. Gedurende zes weken na betekening staat verzet tegen het dwangbevel open door dagvaarding van de SNA voor de Kantonrechter.
6. Het verzet schorst de ten uitvoeringlegging.
7. Op verzoek van de SNA kan de rechter schorsing van de tenuitvoerlegging opheffen.
8. Onverminderd hetgeen in lid 5 is bepaald staat overeenkomstig artikel 51 bezwaar bij de SNA open.

Last onder dwangsom

Artikel 49

1. Indien met het oog op de betrokken overtreding passend, kan in het belang het voorkomen of beperken van schade aan de ecologische waarde van de natuur de SNA bepalen dat door de overtreder een dwangsom zal worden verbeurd per dag dat er niet in overeenstemming met het gegeven last is gehandeld.
2. De dwangsom bedraagt ten hoogste SRD. 100.000,= (HONDERDDUIZEND SURINNAAMSE DOLLARS) en het komt toe aan de SNA.
3. De SNA stelt de dwangsom vast hetzij op een bedrag ineens, hetzij op een bedrag per tijdseenheid waarin de last niet is uitgevoerd, dan wel per overtreding van de last. Tevens stelt zij het bedrag vast waarboven geen dwangsom meer wordt verbeurd.

4. De SNA kan op verzoek van de overtreder de last opheffen, de looptijd ervan opschorten voor een bepaalde termijn of de dwangsom verminderen ingeval van blijvende of tijdelijke gehele of gedeeltelijk onmogelijkheid voor de overtreder om aan zijn verplichtingen te voldoen.
5. De SNA kan op verzoek van de overtreder de last opheffen indien de beschikking 1 (een) jaar van kracht is geweest zonder dat de dwangsom is verbeurd.
6. Een last onder dwangsom kan niet gelijktijdig met een last onder bestuursdwang worden opgelegd.
7. De SNA kan van de overtreder bij dwangbevel de verschuldigde dwangsom, verhoogd met de op de invordering vallende kosten, invorderen.
8. Het dwangbevel wordt op kosten van de overtreder bij deurwaardersexploot betekend en levert een executoriale titel in de zin van het Tweede Boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.
9. Gedurende zes weken na betekening staat verzet tegen het dwangbevel op door dagvaarding van de SNA voor de Kantonrechter.
10. Het verzet schorst de ten uitvoeringlegging.
11. Op verzoek van de SNA kan de rechter schorsing van de tenuitvoerlegging opheffen.
12. Onverminderd hetgeen in lid 5 is bepaald staat overeenkomstig artikel 51 bezwaar bij de SNA open.

Bestuurlijke boete

Artikel 50

1. De SNA is bevoegd om ter handhaving van de naleving van hetgeen bij of krachtens deze wet is bepaald een bestuurlijke boete op te leggen.
2. De boete bedraagt maximaal een bedrag gelijk aan het maximale bedrag van de geldboete gesteld in de zesde categorie van artikel 40 van het Wetboek van Strafrecht.

Economisch delict

Artikel 51

Overtreding van hetgeen bij of krachtens deze wet is bepaald behelst een economisch delict in de zin van artikel 1 lid 1 sub 23 van de Wet economische delicten (S.B. 1986 no. 2, zoals laatstelijk gewijzigd bij (S.B. 2002, no. 67).

RECHTSBESCHERMING

Bezwaar

Artikel 52

1. Degene die rechtstreeks in zijn belang wordt getroffen door een krachtens of bij deze wet genomen besluit, kan daartegen binnen 6 (zes) weken nadat het besluit aan hem ter kennis is gebracht middels een bezwaarschrift bij de SNA in bezwaar gaan.
2. Voor de toepassing van dit artikel wordt met een besluit gelijkgesteld:
 - a. de schriftelijke weigering een besluit te nemen, en
 - b. het niet tijdig nemen van een besluit.
3. Het bezwaarschrift wordt ondertekend en bevat op straffe van niet-ontvankelijkheid tenminste:
 - a. de naam en het adres van de indiener;
 - b. de dagtekening;
 - c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
 - d. de gronden van het bezwaar.
4. Op het bezwaar wordt door de SNA beslist binnen zes weken na de indiening van het bezwaarschrift. De beslistermijn kan door de SNA met 6 (zes) weken worden verlengd. Verder uitstel is mogelijk voor zover alle belanghebbenden daarmee instemmen, de indiener van het bezwaarschrift daarmee instemt en andere belanghebbenden daardoor niet in hun belangen kunnen worden geschaad of wanneer dit nodig is in verband met de naleving van algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Beroep bij de Kantonrechter

Artikel 53

1. Tegen de beslissing op het bezwaar kan de belanghebbende bij beroepschrift bij de Kantonrechter in beroep gaan binnen 6 (zes) weken nadat het besluit aan hem ter kennis is gebracht. Dit beroep komt de belanghebbende ook toe, indien de termijn is verstreken waarbinnen de beslissing op het bezwaar diende plaats te vinden.
2. Op het beroep bij de Kantonrechter zijn de bepalingen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van overeenkomstige toepassing.

OVERGANGSBEPALINGEN

Bestaande beschermde gebieden

Artikel 54

De krachtens de Natuurbeschermingswet 1954 (G.B. 1954, no. 26, gelijk zij luidt na de daarin aangebrachte wijzigingen bij G.B. 1954, no. 105, S. B. 1980, no. 116, S.B. 1992, no. 80) de Landhervormingsdecreten en de Agrarische Wet ingestelde beschermde gebieden worden zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 3 (drie) jaren, na de inwerkingtreding van deze wet onder een van de in artikel 20 lid 1 genoemde categorieën van beschermde gebieden geclassificeerd. Tot aan het moment van de classificatie conform de voorafgaande volzin, behouden de op het desbetreffend beschermd gebied van toepassing zijnde wet- en regelgeving hun gelding, met dien verstande dat de taken en bevoegdheden van de Dienst voor 's Lands Bosbeheer en het Hoofd van 's Lands Bosbeheer respectievelijk op de SNA en de Directeur over zullen gaan en dat de SNA belast zal zijn met het toezicht op de naleving van die wet- en regelgeving.

Overgang van de Dienst voor 's Lands Bosbeheer

Artikel 55

1. Alle gelden, goederen, rechten en verplichtingen van de Dienst voor 's Lands Bosbeheer gaan over op de SNA bij de inwerkingtreding van deze wet en instelling van de SNA.
2. Bij de inwerkingtreding van deze wet blijven alle op het gebied van de jacht en het bosbeheer geldende wettelijke regelingen onverkort gelden, met dien verstande dat de taken bevoegdheden van de Dienst voor 's Lands Bosbeheer en het Hoofd van 's Lands Bosbeheer respectievelijk op de SNA en de Directeur over zullen gaan.
3. Een op het tijdstip van instelling van de SNA bij de Dienst voor 's Lands Bosbeheer werkzame landsdienaar heeft het recht om binnen zes maanden daarna een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht met de SNA te sluiten, welke met terugwerkende kracht zal ingaan op de datum van instelling van de SNA, in dat geval verliest de desbetreffend Landsdienaar de status van landsdienaar in de zin van de Personeelswet. De rechtspositie van het personeel dat de status van landsdienaar in de zin van de Personeelswet verliest, wordt geregeld in een met hem te sluiten arbeidsovereenkomst.
4. Indien de in het derde lid bedoelde arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht niet of niet tijdig tot stand komt, blijft de op het moment van de instelling van de SNA bij de Dienst voor 's Lands Bosbeheer werkzame landsdienaar in dienst van het ministerie belast met de zorg voor de natuurbeheer. De in dit lid bedoelde landsdienaren zullen niet langer dan 3 (drie) maanden na de instelling van de SNA bij de SNA te werk worden gesteld.

5. Voor de vaststelling van de aan het dienstverband te ontleen rechten geldt voor het personeel alsmede het bestuur de diensttijd doorgebracht bij de Staat als vervuld in dienst van de SNA.
6. Op het bestuur en het personeel van de SNA zijn de bepalingen van de "Wet Algemene Ziektekostenverzekering" en de "Ambtenarenpensioenwet 1972" van toepassing totdat er eigen voorzieningen zijn getroffen.

Wetswijzigingen

Artikel 56

1. Wet Economische Delicten (S.B. 1986 no. 2, zoals laatstelijk gewijzigd bij (S.B. 2002, no. 67) wordt als volgt gewijzigd:
 - a. Artikel 1 lid 1 sub 23 van de wordt vervangen door "Wet Duurzaam Natuurbeheer".
2. Wet Bosbeheer (S.B. 1992, no. 80) wordt als volgt gewijzigd:
 - a. Artikel 1 sub c wordt vervangen door de volgende zin: "De SNA: de Suriname Natuurbeheer Autoriteit, als bedoeld in de Wet Duurzaam Natuurbeheer;"
 - b. Artikel 1 sub d wordt vervangen door de volgende zin: "Directeur SNA: de Directeur van de Suriname Natuur Autoriteit;"
 - c. In artikel 1 sub e en artikel 32 lid 3 wordt het woord "Dienst" vervangen door "SNA".
 - d. In artikel 1 sub g, onderdeel c worden de woorden "Natuurbeschermingswet 1954" vervangen door "Wet Duurzaam Natuurbeheer".
 - e. In artikelen 6 lid 2, 9 lid 2, 13 lid 1, 21 leden 1 en 2, 24 leden 1 en 2, 33 lid 1 aanhef en onder dub b, 34 lid 3 aanhef en onder sub c, 43 leden 2 en 3, 46 lid 1, 48 lid 1, 50 leden 1, 2, 3 en 5, 53 leden 1 en 2, 57 leden 1 en 2 en 58 lid 1 wordt het woord "Hoofd" vervangen door "Directeur SNA".
 - f. Artikel 62 komt te vervallen.
3. Jachtwet 1954 (G.B. 1954 no. 25, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 1997 no. 33) wordt als volgt gewijzigd:
 - a. Artikel 1 lid 4 wordt vervangen door de volgende zin: "Directeur SNA: de Directeur van de Suriname Natuur Autoriteit als bedoeld in de Wet Duurzaam Natuurbeheer;"
 - b. In artikel 1 lid 5 wordt "Natuurbeschermingswet 1954" vervangen door "Wet Duurzaam Natuurbeheer".
 - c. In artikelen 5 aanhef en onder b, 9, 10 eerste lid aanhef en onder sub b en negende lid, 14 en 20 eerste lid wordt het woord "Hoofd" vervangen door "Directeur SNA".
 - d. Artikel 12 lid 1 aanhef en onder a wordt vervangen door: "op gronden en wateren behorende tot het domein voor zover niet krachtens de Wet Duurzaam Natuurbeheer bij Staatsbesluit als beschermd gebied zijn aangemerkt en met inachtneming van het in lid 2 bepaalde van dit artikel".

Artikel 57

De Natuurbeschermingswet 1954 (G.B. 1954, no. 26, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 1992, no. 80) komt te vervallen.

Slotbepalingen

Artikel 58

1. Deze wet kan worden aangehaald als de “Wet Duurzaam Natuurbeheer”.
2. Zij wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
3. Zij treedt in werking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging.
4. De Minister belast met Grondbeleid en Bosbeheer is belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de

CHANDRIKAPERSAD SANTOKHI

WET van,
houdende regels voor duurzaam natuurbeheer
(Wet Duurzaam Natuurbeheer)

ONTWERP

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

Suriname beschikt over 93% bosbedekkingsgraad en een enorme rijke biodiversiteit en wordt terecht ook het groenste land ter wereld genoemd. Het land wil zijn status als een van 's werelds groenste land behouden, heeft te maken met een aantal uitdagingen die binnen niet al te lange tijd verandering in zijn status kunnen brengen. De ontbossingsgraad is namelijk toegenomen met een factor 5 in de afgelopen 15 jaren, van ongeveer 0.02% in 2000-2009 tot 0.1% in 2014-2015. De belangrijkste directe oorzaken van ontbossing in volgorde van mate van effect in Suriname vanaf 2000 tot 2015 waren mijnbouw (73%), weginfrastructuur (15%), en verstedelijking (4%).

Deze toename in ontbossing heeft maatschappelijke consequenties voor het land: verstoring dan wel vernietiging van de unieke biodiversiteit en woon- en leefgebieden van in stamverband levende gemeenschappen alsook het creëren van conflictsituaties die duurzame ontwikkeling van het land in de weg staan.

Het is noodzakelijk dat er een groene groei van het land wordt bevorderd en de condities daartoe geschapen worden. Groene groei zal namelijk helpen de economie te diversifiëren zodat Suriname niet langer afhankelijk is van wereldmarktprijzen van olie en goud en zal zorgen voor een meer inclusief economisch beleid. Even belangrijk is dat het zal bijdragen aan het behoud van de unieke biodiversiteit en natuur voor de huidige en toekomstige generaties, bescherming van woon en leefgebieden van in stamverband levende gemeenschappen en dat Suriname wederom zijn voorhoederol in natuurbeheer kan spelen.

Echter is daarvoor onder andere nodig dat de huidige natuurbeschermingswetgeving wordt gemoderniseerd. De natuurbeschermingswet dateert van 1954 en is een reflectie van toen heersende tijdgeest die prioriteit gaf aan conservering van natuurlijke hulpbronnen. Deze wet regelt de aanwijzing van natuurreservaten. Behalve natuurreservaten, kent Suriname nog andere typen van beschermde gebieden, te weten bijzondere beheersgebieden, speciaal beschermd bos en een natuurpark die elk hun eigen juridische grondslag hebben. Analyses hebben uitgewezen dat de wetgeving welke ten grondslag ligt aan beschermde gebieden vele tekortkomingen heeft en niet meer voldoet aan de eisen welke heden ten dage worden gesteld om de uitdagingen die gepaard

gaan met natuurbescherming het hoofd te bieden; transparante procedures en criteria voor instelling van beschermde gebieden ontbreken, inspraak van belanghebbenden en rechtsbescherming zijn niet geregeld, maar ook milieu effecten rapportage is niet verplicht gesteld.

Naast de wettelijke instrumenten blijkt in de praktijk dat het beheer van deze beschermde gebieden veel te wensen overlaat, onder andere vanwege de gebrekkige capaciteit en de 'top-down' benadering die stamt uit de vorige eeuw. De huidige beheersstructuur voor beschermde gebieden in Suriname is namelijk gebaseerd op een systeem, waarbij de centrale overheid belast is met de besluitvorming. Vooralsnog zijn er geen formele institutionele mechanismen die de betrokkenheid van belanghebbenden in het beheer van deze gebieden reguleren. Echter noodzaakt de praktijk wel een aangepaste vorm van beheer waarbij de verschillende belanghebbenden worden betrokken. In de praktijk is ook gebleken dat bij het instellen van beschermde gebieden onvoldoende rekening is gehouden met lokale gemeenschappen die afhankelijk zijn van deze gebieden.

Daarnaast staat de nationale wetgeving niet los van de ontwikkelingen in het internationale milieurecht. Binnen het internationaal recht is de afgelopen decennia een duidelijke ontwikkeling waar te nemen waarbij van de traditionele gedachte van conservering van natuurlijke hulpbronnen overgaat in duurzaam beheer middels een geïntegreerde benadering. Sedert de inwerkingtreding van de natuurbeschermingswet in 1954 is Suriname ook partij geworden van een aantal regionale en mondiale verdragen gericht op de bescherming van de biodiversiteit. Een aantal verplichtingen voortvloeiende uit deze verdragen, evenals internationaal aanvaarde principes zijn nog niet geïncorporeerd in de nationale wetgeving.

De Regering van Suriname erkent het belang van bescherming van Suriname's natuurlijke rijkdommen voor de huidige en toekomstige generaties en heeft zich in de Regeringsverklaring 2015-2020 daarom geëngageerd tot het actualiseren van haar bos en natuurbeschermingswetgeving.

De uitgangspunten die zijn gehanteerd bij het formuleren van deze wet zijn verschillend in vergelijking met 1954, te weten:

- i) Natuur is een natuurlijke hulpbron (product) waarvoor betaald dient te worden. De Natuur is een schaars goed en dus economisch alternatief aanwendbaar. M.a.w.: de Natuur dient te worden gekapitaliseerd. De gebruikers moeten een prijs betalen. Natuurrechten dienen te worden gecreëerd ten einde economisch handelen mogelijk te maken. De Natuur is een investeringsobject.
- ii) Erkenning van de intrinsieke waarde van de natuur voor de Tribale Leefgemeenschappen en de bijdrage die zij leveren aan de bescherming daarvan alsook de toekenning van voordelen van de opbrengsten uit de natuur. De besluitvorming die van invloed is op de natuur, zal middels betrokkenheid van de tribale bewoners plaatsvinden.

In het onderstaande zal het ontwerp, eerst betreffende algemene aspecten en vervolgens artikelsgewijs nader worden toegelicht. De regering acht de totstandkoming van deze natuurbeschermingswetgeving belangrijk omdat hierin tevens de onmisbare wettelijke grondslag ligt voor het instellen van een systeem voor beschermde gebieden welke internationaal gangbaar is en die past binnen een op de toekomst gericht natuurbeleid.

De IUCN Guidelines for Protected Areas Legislation 2011 hebben als leidraad gediend bij het actualiseren van de natuurbeschermingswet.

De structuur van de wet Duurzaam Natuurbeheer is als volgt:

1. De wet begint met het definiëren van een aantal begrippen. Hiervoor is aansluiting gezocht bij internationaal gangbare definities.
2. Daarna volgen de artikelen die het kader bieden voor natuurbeleid in Suriname.
3. De institutionele aspecten met betrekking tot natuurbeheer worden geregeld in de artikelen 4 tot en met 14. De huidige situatie ten aanzien van natuurbeheer zoals uitgevoerd door de Dienst 's Lands Bosbeheer is zeer onbevredigend. De middelen die aan deze Dienst als overheidsdienst ter beschikking kunnen worden gesteld zijn al geruime tijd onvoldoende gebleken om het werk naar behoren te doen: onvoldoende mogelijkheden om het vereiste vakbekwame personeel aan te trekken of te houden, onvoldoende middelen voor het materieel om in het veld te zijn, enz. De noodzaak is ingezien om natuurbeheer te verzelfstandigen en daartoe een afzonderlijke rechtspersoon sui generis in het leven te roepen. Ter verwezenlijking hiervan wordt middels deze wet de Suriname Natuurbeheer Autoriteit (SNA) ingesteld. De wet regelt de institutionele structuur voor natuurbeheer waarvan naast de SNA, ook de Minister belast met natuurbescherming en de Natuurbeschermingscommissie een rol vervullen.
4. De financiële aspecten van natuurbescherming worden geregeld in de artikelen 15 tot en met 18.
5. De artikelen 19-30 handelen over de verschillende categorieën van beschermde gebieden die in Suriname zouden kunnen worden ingesteld. Er is aansluiting gezocht bij de categorisering van IUCN welke internationaal gangbaar is. In tegenstelling tot de voorgaande natuurbeschermingswet, zijn in deze wet alle mogelijke categorieën opgenomen en is tevens per categorie gelijk in de wet de beheersdoelstelling opgenomen aan de hand waarvan het beheer zal worden uitgevoerd. De beheersplannen zullen bij Staatsbesluit worden vastgesteld. Voor het instellen van de beschermde gebieden is er een transparant besluitvormingsproces, inclusief publieke participatie voorgeschreven. Beschermde gebieden binnen culturele-, jacht-, woon- en leefgebieden van inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen is verboden, tenzij conform de FPIC-procedure de betreffende gemeenschap toestemming heeft verleend.

6. In tegenstelling tot de Natuurbeschermingswet van 1954, biedt het onderhavige ontwerp ook de mogelijkheden voor andere vormen van beheer dan het traditionele beheer vanuit de centrale overheid. Mede-beheer wordt geregeld in artikelen 34 en 35.
7. Dit ontwerp biedt tevens de mogelijkheid om anders dan domeingrond tot beschermd gebied aan te wijzen. In artikel 36 kan privégebied tot beschermd gebied worden verklaard.
8. Andere duurzame benuttingsvormen van de natuur vormen natuurtoerisme en de betaling voor ecosysteemdiensten die middels dit ontwerp een wettelijke grondslag geboden wordt.
9. Thans ontbreekt de regulering van wetenschappelijk onderzoek en bescherming van traditionele kennis. Middels deze wet wordt de vergunningverlening voor wetenschappelijk onderzoek geregeld en wordt de basis gelegd voor bescherming van de traditionele kennis van tribale volkeren.
10. Inheemsen en andere in stamverband levende gemeenschappen dienen beschermd en tegelijkertijd betrokken te worden bij het instellen van beschermde gebieden. Hierbij zal er gebruik worden gemaakt van de internationaal gehanteerde FPIC procedure.
11. Een algemene verbodsbepaling is opgenomen in artikel 45 terwijl artikelen 46 tot en met 50 de handhaving regelen.
12. Een heel belangrijk principe in milieurecht is de toegang tot de rechtsgang. Rechtsbescherming wordt in dit ontwerp geboden aan het publiek, en in het bijzonder personen die getroffen zijn in hun belang op grond van een besluit welk genomen is krachtens dit ontwerp.
13. In de overgangsbepalingen wordt de mogelijk gecreëerd om de bestaande beschermde gebieden om te zetten in de nieuwe categorieën middels onderhavig ontwerp zijn vastgesteld.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikelen 2 en 3

Deze artikelen handelen over het door de Minister vast te stellen natuurbeleid. Dit beleid zal de leidraad vormen voor het te voeren natuurbeheer. Bij de vaststelling van het beleid zal de Minister het advies van de Natuurbeschermingscommissie dienen te betrekken. Voorts kan de Minister adviezen van andere, waaronder het orgaan belast met de coördinatie van het milieubeleid voor zover niet vertegenwoordigd in de Natuurbeschermingscommissie, inwinnen. Het advies van de Natuurbeschermingscommissie en de eventuele overige adviezen zijn niet bindend. Doch vormen een deskundige leidraad voor de Minister bij de formulering van het natuurbeleid en dienen daar zorgvuldig bij worden betrokken.

Artikel 4

Uit het rechtsvergelijkend onderzoek dat aan de formulering van deze wet vooraf is gegaan en de ervaringen in ons eigen land blijkt namelijk, dat het effectief en efficiënt is om natuurbescherming aan een zelfstandig bestuursorgaan ook wel autoriteit over te laten. Bij deze wet wordt daarom de SNA ingesteld. De SNA is een rechtspersoon sui generis.

Ten behoeve van de rechtszekerheid is expliciet uitgesloten dat de SNA onder de werking van de Landsdrijvenverordening valt. Het zou onwenselijk zijn om de SNA onder de werking van de Landsbedrijvenverordening te scharen, nu er in deze wet op diverse punten daarvan is afgeweken.

Artikel 5

De doelstelling van de SNA om een duurzaam natuurbeheer te voeren. Daarbij dient overeenkomstig de internationale verplichtingen die op Suriname rusten rekening te worden gehouden met de belangen en rechten van inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen.

Artikel 6

Dit artikel benadrukt de noodzaak om van de internationale ontwikkelingen op de hoogte te blijven en de in internationaal verband gemaakte afspraken na te komen. Suriname is partij bij verscheidene internationale overeenkomsten met betrekking tot natuurbeheer en de rechten van inheemse en tribale volken. Suriname heeft de United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples (UNDRIP) mede aangenomen en onder meer de volgende internationale overeenkomsten geratificeerd:

- American Convention on Human Rights (ACHR);
- The Convention on biological diversity (CBD).
- The Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES).
- The Ramsar Convention on Wetlands of International Importance especially as Waterfowl Habitat (Ramsar Convention).
- The Convention on Nature Protection and Wildlife Preservation in the Western Hemisphere (Western Hemisphere Convention);
- The United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC);
- The United Nations Convention to Combat Desertification and Land Degradation (UNCCD);
- The Convention for the Protection of the World Cultural and Natural Heritage (World Heritage Convention) en
- The Amazon Cooperation Treaty (ACT).

Artikel 7

Ten behoeve van de doelstelling van de SNA zijn de SNA een aantal specifieke taken toebedeeld. Voorts is zij bevoegd tot alle handelingen die nodig zijn ter uitvoering van deze wet.

Het is van belang dat de SNA kan putten uit de capaciteiten van andere bestuursorganen om zo op effectieve wijze haar taken uit te doen voeren. Om die reden is aan de SNA de bevoegdheid gegeven om specifieke taken aan andere bestuursorganen te delegeren dan wel te mandateren. De delegatie dan wel mandaat van taken van de SNA zal er niet toe leiden dat de waarborgen die deze wet biedt komen te vervallen. Delegatie en mandaat kan er dan ook niet toe leiden dat daarmee de bepalingen van deze wet worden omzeild. De verplichtingen die op de SNA rusten gelden onverkort bij delegatie en mandaat.

Artikel 8

De Minister is bevoegd om de SNA algemene aanwijzingen te geven die in lijn zijn met het door hem vastgestelde natuurbeleid. Hij is echter niet bevoegd om bijzondere aanwijzingen te geven en derhalve niet bevoegd om ten aanzien van onder meer specifieke vergunningaanvragen aanwijzingen te geven.

Artikelen 9 tot en met 14

Bij de organisatie van de SNA is aansluiting gezocht bij de eisen van 'good governance'. Het bestuur is belast met de leiding, terwijl de Raad van Commissarissen toezicht uitoefent ten aanzien van de organisatieprocessen en in het bijzonder ten aanzien van het financieel beheer.

De Natuurbeschermingscommissie oefent toezicht uit ten aanzien van het natuurbeheer en vervult voorts evenals de Algemene Vergadering van Aandeelhouders pleegt te doen een rol als toezichthouder op het geheel. De Natuurbeschermingscommissie is daarom evenals de Algemene Vergadering van Aandeelhouders degene die de Directie kan benoemen, schorsen of ontslaan, terwijl zij op haar beurt door de President wordt benoemd en ontslagen en de Raad van Commissarissen door de Minister wordt benoemd en ontslagen. Hiermee wordt een systeem van optimale 'checks en balances' binnen de SNA bewerkstelligd.

Het is van belang dat de gelederen van de SNA mede worden gevuld met inheemsen en andere in stamverband levende gemeenschappen vanwege hun traditionele deskundigheid ten aanzien van duurzaam natuurbeheer en hun bijzondere verhouding ten aanzien van de natuur. De Raad van Commissarissen en de Natuurbeschermingscommissie bestaan dan ook uit minimaal een vertegenwoordiger van de Inheemse leefgemeenschappen en een vertegenwoordiger van de andere in stamverband levende gemeenschappen. In de functie van commissaris kunnen voorts alleen zij worden benoemd die over bestuurlijke ervaring beschikken en bekend zijn met

organisatieprocessen in het bijzonder met het financieel beheer. Bij staatsbesluit kunnen nadere eisen van benoembaarheid worden gesteld.

De Natuurbeschermingscommissie vertegenwoordigt bijzondere deskundigheid ten aanzien van natuurbeheer en voorziet de directie in de specifiek in de wet genoemde gevallen en in alle gevallen waarin de Natuurbeschermingscommissie dat opportuun acht, van advies. Het advies van de Natuurbeschermingscommissie is niet bindend, maar bezit wel een zwaarwichtig gezag vanwege de deskundigheid die zij vertegenwoordigt. De Minister en de directie van de SNA kunnen dan ook niet zonder meer van dat advies afwijken, maar dienen daarvoor overeenkomstig de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder het motiveringsbeginsel, een deugdelijke motivering te geven. Indien de directie duidelijk blijkt geeft van veronachtzaming van haar verantwoordelijkheden, dan kan de Natuurbeschermingscommissie overeenkomstig haar bevoegdheden daaraan de consequentie van schorsing dan wel ontslag verbinden.

Artikel 17

In lid 1 is bepaald dat indien de SNA winst boekt daarvan 80% dient te worden gealloceerd aan de reserves. De gedachte is dat de SNA ruime reserves moet vormen om haar beleid te kunnen uitvoeren.

Artikel 18

Bij deze wet wordt de Stichting Het Natuurfonds ingesteld. De organisatie van deze stichting wordt door de in dit artikel en de bij staatsbesluit vast te stellen nadere regels beheerst.

Het Natuurfonds zal mede als bron van inkomsten moeten dienen voor de SNA. Voorts biedt Het Natuurfonds financiële ondersteuning aan gemeenschappen die overeenkomstig artikel 35 het zelfstandig natuurbeheer over een beschermd gebied en/of bufferzone wensen uit te oefenen en particulieren die hun privé gronden wensen te beheren als een beschermd gebied en/of bufferzone. Daarmee worden deze personen niet enkel theoretisch, maar voorts financieel in staat gesteld om het natuurbeheer ter hand te nemen.

Artikel 19

In lid 1 wordt de aanwijzing van beschermde gebieden geregeld. Deze beschermde gebieden behoren tot de door de International Union for Conservation of Nature (IUCN) onderscheiden beschermde gebieden. Voorts is daaraan, naar het voorbeeld van Belize, de biologische corridor toegevoegd, nu de IUCN-categorieën niet zien op gebieden die connectiviteit kunnen bieden tussen natuurlijke dan wel bewerkte en bewoonde landschappen, ecosystemen en habitats.

Naast de beschermde gebieden kunnen ook bufferzones worden aangewezen. Ten behoeve van het beheer van de beschermde gebieden en de bufferzones dienen gelijktijdig met de aanwijzing daarvan beheersplannen te worden vastgesteld.

De aanwijzing van een beschermd gebied of bufferzone kan overeenkomstig lid 4 niet geschieden voordat het niet bindende advies van de inheemse en ander in stamverband levende gemeenschappen die binnen de omringende gebieden woon- en leefgebieden hebben en de Natuurbeschermingscommissie te worden ingewonnen. Hier wordt uitdrukkelijk gesproken van de inheemse en ander in stamverband levende gemeenschappen die binnen de *omringende* gebieden hun woon- en leefgebieden hebben liggen en niet van degenen die *binnen* de beoogde beschermde gebieden en bufferzones hun woon- en leefgemeenschappen hebben. Voor de aanwijzing van beschermde gebieden en bufferzones binnen de woon- en leefgemeenschappen is overeenkomstig het volgende artikel overeenkomstig het FPIC-principe uitdrukkelijke toestemming van de desbetreffende gemeenschap vereist en niet slechts een advies. Zonder toestemming kan er geen beschermd gebied of bufferzone binnen de woon- en leefgebieden worden aangewezen. Dat zou immers in strijd zijn met de rechten die inheemsen en andere in stamverbandlevende gemeenschappen genieten.

Artikel 20

De woon- en leefgebieden van inheemse en ander in stamverband levende gemeenschappen behelst de gebieden die traditioneel door hen worden gebruikt ten behoeve van culturele en maatschappelijke activiteiten, jacht, visvangst en bewoning. Binnen deze gebieden kunnen zonder hun uitdrukkelijke toestemming conform het FPIC-principe geen beschermde gebieden en bufferzones worden aangewezen en geen natuurtoerisme concessies of natuurconcessies worden uitgegeven.

De vaststelling van de woon- en leefgebieden kan niet aan de hand van arbitraire voorwaarden geschieden, maar dient gestoeld te zijn op de historie en traditie.

Indien er onenigheid is over de vraag of een bepaald gebied tot het woon- en leefgebied van een inheemse of andere in stamverband levende gemeenschap behoort, dan kan er binnen dat gebied onder geen beding beschermde gebieden en bufferzones worden aangewezen en geen natuurtoerisme concessies of natuurconcessies worden uitgegeven. Er wordt derhalve voorkomen dat de bescherming die woon- en leefgebieden overeenkomstig dit artikel behoren te genieten worden omzeild.

Artikel 21

In dit artikel wordt de mogelijkheid geboden om beschermde gebieden en bufferzones te herclassificeren als een andere categorie van beschermd gebied.

Herclassificatie kan niet geschieden zonder dat het advies van de Natuurbeschermingscommissie is ingewonnen en belanghebbenden de gelegenheid hebben gehad om hun zienswijze kenbaar te maken.

Beschermde gebieden en bufferzones die overeenkomstig het voorafgaande artikel binnen de woon- en leefgebieden van inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen zijn vastgelegd kunnen overeenkomstig slechts met uitdrukkelijke toestemming overeenkomstig het FPIC-principe worden geherclassificeerd.

Artikelen 22 tot en met 28

Deze artikelen handelen over de IUCN-categorieën van beschermde gebieden, namelijk:

- Categorie Ia: Strikt Natuurreservaat
- Categorie Ib: Wildernisreservaat
- Categorie II: Nationaal Park
- Categorie III: Natuurmonument
- Categorie IV: Beheersgebied voor een Habitat of Soort
- Categorie V: Beschermd Landschap of Zeegebied
- Categorie VI: Beschermd Gebied met Duurzaam gebruik van Natuurlijke Hulpbronnen

Het beheer van deze categorieën dient overeenkomstig de richtlijnen van de IUCN plaats te vinden.

Artikel 29

Dit behelst geen IUCN-categorie, maar een nadere categorie die evenals in Belize hier te lande naast de IUCN-categorieën dienstig kan zijn. Een biologische corridor behelst een overkoepelend gebied dat gericht is op connectiviteit tussen verschillende typen van gebieden. Het kan gebieden van diverse categorieën en zelfs bewerkte en bewoonde gebieden omvatten.

Artikel 30

Hoewel Suriname nog geen partij is bij the Cartagena Convention en artikel 8 van the Protocol on Specially Protected Areas and Wildlife (SPAW Protocol) derhalve niet in Suriname van toepassing is, is het ook in Suriname van belang om middels bufferzones schade aan beschermde gebieden te beperken en te voorkomen.

Bufferzones vormen een buffer om het beschermde gebied ten einde de schadelijke effecten van activiteiten die buiten het beschermde gebied plaatsvinden te beperken dan wel geheel weg te nemen. Binnen bufferzones zijn er minder restricties op activiteiten dan binnen beschermde gebieden, doch de activiteiten die daarin plaats mogen vinden dienen verenigbaar te zijn met het doel dat met het beschermd gebied wordt nagestreefd.

Artikel 31

Hier wordt voorzien in een systeem van bescherming van planten en micro-organismen, waaronder schimmels. Bescherming geldt niet indien er een vergunning is verkregen op grond van dit artikel of men op grond van artikelen 40 of 41 de Wet Bosbeheer bevoegd is deze bosbijproducten te gebruiken (partiële bescherming).

Met dit systeem worden diverse niveaus van bescherming van planten en micro-organismen ingebouwd.

De bescherming van dieren en vissen wordt bij of krachtens respectievelijk de Jachtwet 1954 (G.B. 1954, no. 25, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 1997, no. 33) en de Zeevisserijwet 1980 (S.B. 1980 no. 144, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 200, no. 120) geregeld.

Artikel 32

Planten, micro-organismen en dieren die niet van nature in Suriname voorkomen kunnen niet slechts vanwege mogelijke ziekten een gevaar vormen, maar ook anderszins. Zij kunnen zich mogelijk namelijk snel vermenigvuldigen en uitgroeien tot een plaag welke een gevaar oplevert voor het voortbestaan van planten, micro-organismen en diersoorten die van nature in Suriname of elders voorkomen.

Artikel 33

Daar een duurzame bescherming van de natuur van nationaal en internationaal belang is, kan een ieder door tussenkomst van de SNA een voorstel tot de Minister richten ten behoeve van de een beschermd gebied, een bufferzone, een beschermd dan wel partieel beschermd plant of micro-organisme of een invasieve exoot. Daarmee is er nog geen aanvraag gedaan om overeenkomstig artikelen 34, 35 of 36 mede dan wel alleen in het beheer te voorzien.

Artikelen 34 tot en met 36

Om de effectiviteit van het natuurbeheer te garanderen is het niet alleen opportuun om overeenkomstig artikel 7 lid 2 te kunnen putten uit de capaciteiten van andere bestuursorganen, maar ook om het beheer samen met private personen en rechtspersonen ter hand te nemen.

Het beheer van beschermd gebieden door gemeenschappen is in het bijzonder opportuun, nu de inheemse en in stamverband levende gemeenschappen zich reeds dichtbij de te beschermen gebieden bevinden en met behoud van hun tradities hun kennis en capaciteiten ten aanzien van natuurbeheer in kunnen zetten.

Artikel 37

Met inachtneming van het beheer dat ten aanzien van de diverse categorieën beschermde gebieden dient te worden gevoerd, kan er binnen een beschermd gebied een concessie ten behoeve van duurzaam natuurtoerisme worden versterkt.

Artikel 38

De SNA kan ten behoeve van de handel in ecosysteemdiensten een natuurconcessie verlenen. Bewust is de mogelijkheid tot de uitgifte van een natuurconcessie niet slechts beperkt tot het handelen in specifiek genoemde ecosysteemdiensten, daar er een variëteit aan mogelijkheden bestaat. Iedere gewenste handel in ecosysteemdiensten is dan ook in beginsel geoorloofd. Van belang is dat het beheer dat ten aanzien van de diverse categorieën beschermde gebieden dient te worden gevoerd en de rechten van de Inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen niet in gedrang komen en dat de verdiensten op een billijke wijze mede onder hen worden gedeeld.

Artikel 39

Ten behoeve van een systematisch en effectief beheer van de beschermde gebieden dient bij de aanwijzing daarvan ook gelijktijdig een beheersplan te worden vastgesteld.

Artikel 40

Mede met het oog op bioprospectie is het noodzakelijk om wetenschappelijk onderzoek te reguleren. Bioprospectie is het proces van ontdekking en commercialisering van nieuwe producten op basis van biologische hulpbronnen. Daarbij kan uitbuiting plaatsvinden. In het bijzonder wanneer er bij bioprospectie gebruik wordt gemaakt van traditionele kennis. Het gevaar bestaat dat voor of op basis van bepaalde traditionele kennis een patent wordt aangevraagd zonder toestemming van de dragers van deze kennis en zonder een billijke verdeling van de daaruit verkregen voordelen. Het gevaar van biopiraterij wordt middels lid 7 van dit artikel ondervangen.

Artikel 42

Het te voeren natuurbeheer mag niet indruisen tegen de rechten van inheemsen en andere in stamverband levende gemeenschappen. Zij moeten niet gehinderd worden in de uitoefening van hun traditionele levensstijl.

Artikel 43

Free, prior and informed consent (FPIC) is het recht van inheemse en tribale volken om hun weloverwogen toestemming te geven of juist niet te geven, op basis van volledige en voorafgaande informatie. De wijze van besluitvorming en toepassing van het FPIC-principe kan per

leefgemeenschap verschillen. Het is daarom van belang om per gemeenschap FPIC protocollen overeen te komen dan wel reeds door hen vastgestelde FPIC-protocollen in te brengen (Vereniging van Inheemse Dorpshoofden in Suriname (VIDS) en Vereniging van Saramakaanse Gezagsdragers (VSG), Rapport inzake Community Engagement Strategie voor de Overheid, Maart 2016) Het FPIC-principe kan derhalve niet in deze wet worden uitgeschreven, daar er voor elke gemeenschap op een andere wijze invulling aan dit principe dient te worden gegeven, teneinde met respect voor hun cultuur, normen en tradities het FPIC-principe in de in artikel 12 lid 2 , artikel 15 leden 2 en 4, artikel 21, artikel 22 lid 3 en artikel 32 lid 5 genoemde gevallen toe te passen. Voorts kan het FPIC-principe indien dat op grond van de internationale verplichtingen vereist is of anderszins gewenst is ook in andere gevallen worden toegepast.

Artikel 44

Degenen die conform het administratief recht als belanghebbenden hebben te gelden en dus een belang hebben dat rechtstreeks bij het te nemen besluit is betrokken, worden overeenkomstig dit artikel geconsulteerd in de gevallen die in de wet zijn genoemd.

Artikel 53

De reeds bestaande beschermde gebieden dienen zo spoedig als mogelijk in het nieuwe nationaal systeem voor beschermde gebieden te worden opgenomen.

Artikel 54

Hier wordt voorzien in de overgang van de Dienst voor 's Lands Bosbeheer in de SNA. Indien de Bos- en Natuurbeheerautoriteit Suriname (BOSNAS) wordt ingesteld, dan kan de SNA indien gewenst overgaan in de BOSNAS.

Paramaribo, 19 juli 2022

De initiatiefnemer:

J. Kanape